

เราไม่รู้ว่ พรุ่งนี้จะ เกิดอะไรขึ้น

แต่เรารู้
แน่นอนว่...

“ป้าได้จดหมายสองรอบแล้ว รอบแรกได้มาร้อยกว่าข้อความ รอบที่สอง
ได้มายี่สิบข้อความ อ่านแล้วน้ำตาซึม ดีที่พวกเด็กๆ รู้ว่จะเป็นอะไร
คือมีคนเข้าใจอะลुक แค่นี้ป้าก็นอนตาหลับแล้ว พวกหนูไม่ท้อกัน
เผด็จการมันก็ฝ่อไปเรื่อยๆ เห็นจดหมายแล้วป้ารู้ว่เราต้องอยู่เพื่อรอความหวัง
เพราะเด็กๆ ให้กำลังใจเราขนาดนี้ เราก็ต้องดูแลตัวเองให้ดี จดหมายรอบก่อน
มีคนท่ป้ารออยู่ด้วย อ่านแล้วก็ม่กำลังใจ อยากออกข้างนอกเร็วๆ
ป้าขอบคุณทุกคนท่ให้กำลังใจและห่วงใยป้า ”

คำพูดของคุณ คุณอัญชน ปรีเลิศ
,บันทึกการเข้าเยี่ยม จากทนายความ

คุณอัญชัน ปรีเลิศ ผู้ต้องขังคดี 112 ที่ต้องอยู่ในคุกยาวนานมากที่สุดและมีอายุปลายหกสิบแล้ว พวกเราเรียกว่าคุณป้าอัญชัน และคุณป้าพูดถูกแล้วว่าพวกเราไม่ลืมป้า แอมเนสตี้ ประเทศไทยไม่เคยลืมหรือลบเลือนความยุติธรรมได้และเราเชื่อมั่นเสมอว่า คนธรรมดา ก็สร้างความเปลี่ยนแปลงได้และยังคงท้าทายอำนาจและการถูกรังแกต่างๆ เข้าปีที่ 30 ของการก่อตั้งอย่างเป็นทางการของแอมเนสตี้ ประเทศไทย คนมากมายใส่เสื้อ เสรีภาพ เสรีภาพ เสรีภาพ ที่ทีมงานสั่งผลิตกันแทบไม่ทัน การ์ดเกมสิทธิมนุษยชนที่มีคนต้องลงชื่อจองและเราต้องสั่งทำเพิ่ม ห้องเรียนสิทธิที่พวกเราตระเวนสอนทั่วประเทศ แค่มေးเนียบร้อยที่เราทำไม่ว่าจะลงถนนหรือออนไลน์ จดหมายที่เราส่งหาภาครัฐได้เข้าพบบ้างโดนเลื่อนบ้าง ทุกอย่างทีมงานตั้งใจช่วยกันอย่างแข็งขัน นั่นเพราะ มีสมาชิก นักกิจกรรม อาสาสมัคร ผู้สนับสนุน และกรรมการที่ไม่เคยเหนื่อยในการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งนี้.

จากที่เคยมีเก้าอี้และโต๊ะทำงานไม่กี่ตัว ตอนนี้สำนักงานเรามีคนทำงานเพิ่มขึ้นมากมาย เพราะเราขยายพื้นที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ปี 2565-2566 เราเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการสนับสนุนในการทำแคมเปญ Protect the Protest ปกป้องผู้ประท้วงของขบวนการเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนสากล และเราร่วมกับภาคประชาสังคม กลุ่มประชาชนต่างๆ ในการหยุดยั้งกฎหมายที่จะปิดกั้นการทำงานขององค์กรไม่แสวงผลกำไร

เราได้มีโอกาสพบกับญาติของผู้สูญหายจากเหตุการณ์พฤษภา ปี 2535 อีกครั้ง ผ่านไปกว่า 2 ทศวรรษ รัฐบาลไทยไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบกรณีบุคคลสูญหายจากเหตุการณ์พฤษภา 2535 เลย ในปี 2564-65 ผู้ประสานงานแอมเนสตี้ ประเทศไทยได้ติดต่อครอบครัวผู้สูญหายที่ยังมีชีวิตอยู่โดยมีญาติผู้สูญหายจำนวน 11 รายจากทั้งหมด 23 รายที่ต้องการดำเนินการติดตามต่อ

ยังมีความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เหตุการณ์ที่คนยังถูกละเมิดสิทธิ ยังมีคนถูกทรมาน และโดนอุ้มหาย ครอบครัวของผู้ได้รับผลกระทบยังร้องไห้ แคมเปญราษฎรยังต้องทำต่อไป แม้เพื่อนเราจะถูกปล่อยหลายคนแล้ว แต่แอมเนสตี้ ประเทศไทยยังจะก้าวเคียงข้างกับผู้สนับสนุนต่อไป เราไม่รู้ว่าพรุ่งนี้จะเกิดอะไรขึ้น แต่เรารู้ว่า คนธรรมดาสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ และเราไม่ยอมถอยให้กับความอยุติธรรม

ขอขอบคุณทุกคนที่เป็นพลังสำคัญในการต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิทธิมนุษยชน

ทีมงานแอมเนสตี้ ประเทศไทย

เสียงของคุณมีความหมาย บทความต่างๆ ต่อไปนี้จะเป็นการนำเสนองานของแอมเนสตี้ในปีที่ผ่านมา เราอยากฟังเสียงของคุณว่าอยากให้เราขยายงาน ปรับปรุงงานด้านใด หรือความคิดเห็นต่างๆ โดยสามารถส่งเข้ามาโดยตรงที่ director@amnesty.or.th โดยทีมงานมีของขวัญขอบคุณคนที่ส่งความเห็นเข้ามา และคุณอาจเป็นผู้โชคดีได้รับเสื้อแอมเนสตี้ ออสเตเรเลีย หรือของอื่นๆ จากแอมเนสตี้ ประเทศไทยที่ทำให้ได้รับยิ้มได้แน่นอน

Fun Facts

รายละเอียด

2565

โครงการแคมเปญ

19 projects 76 events

จดหมายที่ถูกส่งถึงทางการ

23

แถลงการณ์

15

ผู้ติดตามทางโซเชียลมีเดีย

111,600 (2022-now)

ปฏิบัติการด่วน, คำร้อง

37,476

จดหมายที่ถูกส่งให้แก่นักกิจกรรมที่ถูกคุมขัง

2500++

ข้อมูลบันทึกการชุมนุมสาธารณะ โดย มือบดาต้า

753 ครั้ง

ห้องเรียนการเรียนการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชน

34 class

ผู้เข้าร่วมการเรียนการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชน

2,255 คน

สมาชิก

1072 คน

ผู้บริจาค

185 คน

การขาย และรายได้

1,241,712

#ปล่อยเพื่อนเรา -

#FREERATSADON

เมื่อกระบวนการ(อ)ยุติธรรมไร้ค่า

ขบวนการเคลื่อนไหวของคนรุ่นใหม่ที่พลิบานไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา เกิดการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพในด้านต่าง ๆ และวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาเชิงโครงสร้างในหลายมิติ ส่งผลให้เกิดแรงเสียดทานตามมาในรูปแบบของการถูกคุกคาม จับกุมคุมขังอย่างต่อเนื่อง

นักกิจกรรม นักเคลื่อนไหว ประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยทยอยเดินทางขึ้นโรงพัก ขึ้นศาล และถูกส่งเข้าเรือนจำอย่างไม่เป็นธรรม เพียงเพราะเรียกร้องสิทธิอันพึงมีพึงได้ของตน และเมื่อถูกจับกุมควบคุมตัวแล้ว ยังต้องต่อสู้เพื่อให้ได้สิทธิในการประกันตัวในฐานะผู้ต้องหาอีกด้วย

ปี 2565 เป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจใน “กระบวนการยุติธรรม” ไล่กลับกลุ่มนักเคลื่อนไหว นับตั้งแต่สองนักกิจกรรม **บุง เนติพร เสน่ห์สังคม** และ **ใบปอ ณัฐนิช ดวงมุสิก** ถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม โดยศาลได้ปฏิเสธคำขอประกันตัวหลายครั้ง จนทั้งสองคนได้เริ่มการอดอาหารตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน เพื่อประท้วงการควบคุมตัว ขณะที่ **ตะวัน ทานตะวัน ตัวตุลานนท์** และ **แบบ—อรรถธรณ์ ภูพงษ์** ที่แม้ได้รับการประกันตัว แต่ยังถูกกักตัวอยู่ในบ้านตามเงื่อนไขการประกันตัวของศาล หลังได้ประท้วงด้วยการอดอาหารเป็นเวลา 36 วัน หลังจากทางการได้เพิกถอนการประกันตัวเมื่อวันที่ 20 เมษายน

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลไทยกำลังควบคุมตัวผู้คนโดยพลการ จากการที่นักกิจกรรมทั้งสี่คนได้ใช้สิทธิมนุษยชนของตนโดยสงบ การดำเนินคดีอาญาของรัฐต่อทั้งสี่คนอาจส่งผลให้พวกเขาได้รับโทษจำคุกหลายสิบปีและยังถูกปฏิเสธที่จะได้รับสิทธิในการประกันตัว รัฐยังคงใช้วิธีการในการกำหนดเงื่อนไขประกันตัวที่เข้มงวดจนเกินกว่าเหตุต่อผู้คนจำนวนมาก

“ปฏิบัติการด่วน” (Urgent Action) คือคำตอบ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีวิธีการรณรงค์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ดำเนินการมาเป็นเวลา 50 ปีแล้ว นั่นคือสิ่งที่เรียกว่า “**ปฏิบัติการด่วน**” (Urgent Action) เพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้กับผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนทั่วโลก เช่น นักโทษทางความคิด นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้ที่ถูกทรมาน ผู้ที่ถูกบังคับให้สูญหาย ผู้ที่กำลังจะถูกประหารชีวิต ผู้ลี้ภัยที่เสี่ยงถูกส่งตัวกลับประเทศ และอื่น ๆ

กรณีสถานการณ์ที่นักกิจกรรมในไทยถูกควบคุมตัวโดยพลการ ในปี 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล จึงได้เปิดแคมเปญล่ารายชื่อในปฏิบัติการด่วนเชิงชวนสมาชิก นักกิจกรรม ผู้สนับสนุน ตลอดจนผู้ที่สนใจประเด็นสิทธิมนุษยชนเขียนจดหมายถึง **นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม** โดยมีข้อเรียกร้องให้ปล่อยตัวนักกิจกรรมที่ประท้วงด้วยการอดอาหาร ให้สิทธิในการประกันตัว ยกเลิกข้อกล่าวหาและการดำเนินคดีอาญาใด ๆ ต่อนักกิจกรรมที่ออกมาใช้สิทธิของตนโดยสงบ และในระหว่างรอการปล่อยตัวต้องให้การประกันว่าทั้งหมดจะสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังเรียกร้องให้เจ้าพนักงานปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของไทย ที่จะเคารพ ค้ำจุน และเติมเต็มสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมโดยสงบ

เดือนสิงหาคม 2565 แอมเนสตี้ฯ ยื่นจดหมายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พร้อมรายชื่อจากแคมเปญปฏิบัติการด่วนที่รวบรวมได้ทั้งหมด 4,828 รายชื่อ กิจกรรมในครั้งนี้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ชี้แจงว่าการตั้งข้อกล่าวหา ดำเนินคดี และการขอปล่อยตัวชั่วคราวไม่ได้ลดทอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก แต่มีการรวบรวมพยานหลักฐานและการสืบสวนแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหา มีการกระทำความผิดจริง แต่ทั้งนี้ก็สามารถทำเรื่องอุทธรณ์หรือขอพระราชทานอภัยโทษ รวมถึงสิทธิในการขอการปล่อยตัวชั่วคราว ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลยุติธรรม

นอกจากการล่ารายชื่อเพื่อส่งจดหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแล้ว ปฏิบัติการด่วนปล่อยเพื่อนเรา ยังเชิญชวนให้ประชาชนเขียนจดหมายถึงนักกิจกรรมที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำด้วย

จดหมายนับพันส่งถึงเพื่อนในเรือนจำ

ปฏิบัติการด่วน #ปล่อยเพื่อนเรา #Free Ratsadon เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน 2565 โดยมีนักกิจกรรมทุกภูมิภาคร่วมทำแอคชั่นและล่ารายชื่อในพื้นที่สาธารณะ มีการรณรงค์ผ่านแคมเปญออนไลน์ และทำกิจกรรมออฟไลน์ โดยนักกิจกรรมที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำได้รับจดหมายทั้งหมด 2,099 ฉบับ แบ่งเป็น 2,057 ฉบับผ่านแคมเปญออนไลน์ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2565 และจากการทำกิจกรรมออฟไลน์ที่ทำได้จำนวน 42 ฉบับ

จดหมายนับพันฉบับที่ส่งถึงเพื่อนในเรือนจำทำให้นักกิจกรรมรับรู้ได้ว่าแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ยังคงทำงานยืนหยัดเคียงข้างพวกเขา โดยมีนักกิจกรรมที่ถูกดำเนินคดีจากการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการประท้วงโดยสงบ ได้เขียนจดหมายออกมาให้แอมเนสตี้ ไม่ต่ำกว่า 5 ฉบับ เช่น พรพจน์ แจ็งกระจำง ต๊ะ ศุภักษร ‘แซม’ พรชัย ยวนยี่ ‘มะ’ ณัฐชนน เป็นต้น

กิจกรรม Free Ratsadon ยังได้สร้างพื้นที่ให้กลุ่มนักกิจกรรมได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนถึงการแสดงออกมาใช้สิทธิในเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมประท้วงโดยสงบ ทั้งนี้ยังเปิดพื้นที่ให้ศิลปินคนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในผลงานของการรณรงค์ อาทิ การทำงานร่วมกับ ศิลปินักวาดอย่าง thisismjtp เป็นต้น

ถ้อยคำในจดหมายสลายความเดียวดาย

เมื่อนักกิจกรรมถูกควบคุมตัวในเรือนจำ มันคือการตัดขาดระหว่างตัวตนของเขากับโลกภายนอก ที่มีกำแพงสูงขวางกั้นชีวิตภายในนั้นเต็มไปด้วยระเบียบและกฎเกณฑ์ที่คนข้างนอกยากจะจินตนาการและเข้าใจได้ การลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์เกิดขึ้นในทุกขั้นตอน นับแต่แรกเข้าตลอดจนถึงกิจวัตรประจำวัน

“ขอให้คุณพระศรีรัตนตรัยคุ้มครององค์กรแอมเนสตี้เจ้าหน้าที่ และสมาชิกทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อสิทธิมนุษยชน ขอให้ทุกคนมีสุขภาพใจ สุขภาพกายที่แข็งแรง มีเรี่ยวแรงต่อสู้กับความอยุติธรรมในประเทศ ขอขอบคุณที่ทำให้มีส่วนร่วมยืนหยัดต่อสู้กับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และขอบคุณที่ส่งจดหมายขอบคุณที่เป็นกำลังใจให้ป่าและไม่ทอดทิ้งป่า”

อัญชัญ ปรีเลิศ

วันเวลาที่เคลื่อนผ่านกลายเป็นความว่างเปล่าและเจียบจั้น วาระนั้น “กำลังใจ” จึงเป็นสิ่งสำคัญ จดหมายน้อยนับพันฉบับที่ถูกส่งเข้าไปจากเพื่อนที่อยู่ข้างนอก ทำหน้าที่เป็นสายใยเชื่อมโยงระหว่างคนข้างนอกกับคนข้างใน ให้รู้ว่า **“เรายังไม่ถูกลืม”**

“คำพูดเล็ก ๆ น้อย ๆ จากหลาย ๆ คนมันมีพลังมาก มันทำให้เรานอนอ้อมยิ้ม ทำให้เรานอนหลับลงได้ ส่วนหนึ่งเราคิดว่าคนข้างนอกยังไม่ลืมเรา และส่วนหนึ่งเราก็คิดว่าเราไม่ได้อยู่เดียวดาย...”

เก็ก โสภณ สุรฤทธิธำรง นักกิจกรรม ที่เคยถูกจองจำกล่าวถึงความรู้สึกที่ได้รับจดหมายจากการรณรงค์ปล่อยเพื่อนเราที่ส่งเข้าไปในเรือนจำ

เก็ก เป็นผู้ที่เชื่อมั่นในพลังของการเขียน และเคยร่วมในโครงการ Write For Rights หรือเขียน เปลี่ยน โลก เขาบอกว่า “ผมรู้ว่าการต่อสู้มันกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ ตอนนั้นก็นึกถึงโครงการเขียน เปลี่ยน โลก และเราก็เป็นคนหนึ่งที่เข้าร่วมกิจกรรมการเขียนจดหมายให้กับเพื่อนของเรา ซึ่งพอเรามาได้จดหมายเอง มันส่งพลังบวกให้มากกว่าที่เราคิดไว้เสียอีก”

เก็กจำได้ว่า ช่วง 3 วันแรกที่เข้าไปในเรือนจำ เขานอนผวาจากการโดนปรับทัศนคติในเรือนจำ รู้สึกกลัวมากถึงขนาดจิกเล็บตัวเอง และระบายกับทนายว่าเอาผมออกจากคุกได้ไหม ผมอยู่ไม่ได้ แต่ทนายบอกให้เขาอดทน เพราะศาลยังไม่ให้ประกันตัว แต่เมื่อได้รับพลังจากตัวอักษรในจดหมายที่คนข้างนอกส่งเข้าไป มันได้กลายเป็นพลังที่อุ้มชูจิตใจของเก็กให้แข็งแรงขึ้น นับแต่นั้น

“อยากย้ำกับทุกคนว่า เขียนจดหมายเถอะ เพราะประโยชน์ที่ประโยชน์มันทำให้เรามีกำลังใจในการใช้ชีวิตในคุก บางทีเราโดนกดดันจากข้างในมาก ๆ แต่อย่างน้อยมันก็เป็นกำลังใจให้ผมนึกถึงคนที่ส่งข้างว่า ยังผมแล้วการเคลื่อนไหวหยุดไหม มันก็ไม่หยุด ผมได้จดหมายว่าคนข้างนอกยังสู้อยู่ คุณยังได้แค่ตัว แต่อุดมการณ์และเจตจำนงมันไม่ได้ถูกขังไปด้วย” เก็ก โสภณ สุรฤทธิธำรง ย้ำอย่างหนักแน่น

ในขณะที่ ตะวัน ทานตะวัน ตัวตุลาหน้ นักกิจกรรมอิสระ อีกคนหนึ่งก็อดอาหารประท้วงในเรือนจำ ยังจำได้ถึงโมเมนต์แห่งความยากลำบากในขณะนั้น แล้วได้รับจดหมายในช่วงที่ไปสถานพยาบาล และผู้คุมยื่นซองจดหมายให้เธอจำจดหมายฉบับนั้นได้ขึ้นใจ เพราะด้วยความในจดหมายทำให้เธอมีแรงสู้อีกครั้งหนึ่ง

“อ่านแล้วมันมีกำลังใจขึ้นมามาก เพราะว่ามันเป็นจดหมายจากน้องคนหนึ่งเป็นคนต่างจังหวัด ในจดหมายเขาแต่งกลอนให้กับเรา เขียนให้กำลังใจ และก็วาดรูปดอกทานตะวันระบายสีมาให้ พออ่านแล้วมันก็มีกำลังใจขึ้นมามากขึ้นจริง ๆ หลังจากออกมาเราก็ได้เขียนไปขอบคุณเขา ว่าจดหมายของน้องทำให้พี่รู้สึกดีขึ้นมากเลยนะ”

ความสำเร็จของปฏิบัติการด่วน #ปล่อยเพื่อนเรา #FreeRatsadon อาจชี้วัดได้ด้วยตัวเลขจำนวนจดหมาย และรายชื่อที่ยื่นจดหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แต่สิ่งที่มีอาจวัดประเมินค่าได้คือกำลังใจที่หล่อเลี้ยงนักโทษทางความคิดที่ติดอยู่ข้างในเรือนจำหลังได้รับจดหมาย และมากยิ่งขึ้นกว่านั้นคือ ปฏิบัติการด่วนยังเป็นการส่งสารทางอ้อมถึงผู้มีอำนาจว่า

“เราจะไม่ยอมจำนนต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนใด ๆ”

ลำดับที่	ปฏิบัติการด่วนที่แอมเนสตี้รณรงค์ในช่วงปี 2565 - ต้นปี 2566	สถานะคดี
1	ปฏิบัติการด่วน: การปราบปรามผู้ชุมนุมโดยสงบอย่างต่อเนื่อง	ได้รับสิทธิการประกันตัวทุกคน แต่ยังคงมีคดี ติดค้างและยังต้องต่อสู้คดี ต่อไป
2	ปฏิบัติการด่วน: ปล่อยตัวนักกิจกรรมที่อดอาหารประท้วง	ได้รับสิทธิการประกันตัวทุกคน แต่ยังคงมีคดี ติดค้างและยังต้องต่อสู้คดี ต่อไป
3	ปฏิบัติการด่วน: ปล่อยตัวและยกเลิกข้อหาหนักกิจกรรม	ได้รับสิทธิการประกันตัวทุกคน แต่ยังคงมีคดี ติดค้างและยังต้องต่อสู้คดี ต่อไป
4	ปฏิบัติการด่วน : สามเด็กผู้ชุมนุมประท้วงกำลังถูกคุกคามและดำเนินคดี	ยังไม่เคยถูกคุมขังระหว่างพิจารณา คดี ตอนนี้ได้รับสิทธิการประกันตัวทุกคน

ดอกไม้อะบาน อย่าหาญห้าม

สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ ของเด็กและเยาวชน

ปี 2565 คนทั่วไปอาจรู้สึกว่าเป็นปีที่ข่าวคราวการชุมนุมแสดงออกทางการเมืองขนาดใหญ่ของเด็กและเยาวชนไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนักเมื่อเทียบกับการเคลื่อนไหวที่เป็น “กระแสสูง” เมื่อสองปีก่อนหน้านั้น แต่จากข้อมูลของ Mob Data Thailand พบว่าในปีที่ผ่านมา ยังคงมีการชุมนุมเรียกร้องสิทธิด้านต่าง ๆ ทุกเดือนรวมแล้ว 700 กว่าครั้ง ไม่จำกัดขนาด

เหนือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าการชุมนุมแต่ละครั้งจะมีขนาดใหญ่ กลาง หรือเล็ก สิ่งที่เป็นเสาหลักค้ำยันการกระทำเหล่านั้นให้เกิดขึ้นและดำเนินต่อไปได้ คือหลักสิทธิมนุษยชนที่รับรองสิทธิเสรีภาพการชุมนุมและการแสดงออก

สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมประท้วงตามกฎหมายระหว่างประเทศอยู่ภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหลักสองฉบับ ได้แก่ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ

พลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR) และ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child หรือ CRC) ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี โดยยืนยันว่ารัฐภาคีจะต้องรับรองสิทธิของบุคคลรวมถึงเด็กที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมประท้วงโดยสงบ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในปีที่ผ่านมาเด็กและเยาวชนที่ออกมาชุมนุมประท้วงอย่างสงบเพื่อเรียกร้องสิทธิของตนและประเด็นที่เกี่ยวข้องกลับถูกดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะคดีอาญาที่เป็นคดีความมั่นคงตามมาตรา 112 และ 116 รวมถึงพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ) เพื่อสร้างความกลัวและจำกัดการใช้สิทธิของเด็กและเยาวชน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ได้ติดตามและทำงานในเรื่องการใช้สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมและแสดงออกของเด็กและเยาวชนมาโดยตลอด พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุถึงความเป็นไปได้ที่จะแก้ไขผลกระทบหลังจากเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดี

คติความ/คุณค่า/ความรุนแรง : ราคาที่ต้องจ่าย

นับแต่มีการชุมนุมและแสดงออกทางการเมืองเมื่อปี 2563 ถึงเดือนสิงหาคม 2565 ข้อมูลจาก Mob Data Thailand ระบุว่ามีการชุมนุมมากถึงเกือบ 3,000 ครั้ง จำนวนการชุมนุมที่มากมาพร้อมกับจำนวนคดีการดำเนินคดีต่อคนที่ใช้สิทธิในการแสดงออกและเข้าร่วมการชุมนุมรวมถึงเด็กและเยาวชน ตามข้อมูลจากศูนย์กนกนาถความเพื่อสิทธิมนุษยชน นับตั้งแต่ 18 กรกฎาคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2565 มีผู้ถูกดำเนินคดีจากการชุมนุมและแสดงออกทางการเมืองไปแล้วไม่น้อยกว่า 1,888 บุคคล ในจำนวน 1,165 คดี โดยรวมถึงเด็กและเยาวชนกว่า 283 คน ใน 210 คดี โดยเด็กและเยาวชนโดนดำเนินคดีด้วยข้อหาฝ่าฝืน พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ อย่างน้อย 241 ราย ใน 157 คดี ถึงแม้ว่าจะมีการประกาศยกเลิก พ.ร.ก. ดังกล่าวเมื่อเดือน กันยายน 2565 แต่การดำเนินคดียังคงดำเนินการต่อไป มากไปกว่านี้ ยังมีการนำ มาตรา 112 ตามประมวลกฎหมายอาญา (หมิ่นประมาทกษัตริย์) มาใช้ดำเนินคดีบุคคลอย่างน้อย 17 คน ใน 20 คดี และข้อกล่าวหาข่มขู่ปลุกปั่น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 116 อย่างน้อย 3 คน ใน 3 คดี

นอกจากการฟ้องร้องดำเนินคดี เจ้าหน้าที่รัฐยังมีการคุกคามติดตามนักกิจกรรมไม่น้อยกว่า 484 คน ในจำนวนนี้เป็นนักกิจกรรมที่เป็นเด็กอย่างน้อย 56 คน แบ่งเป็นปี 2563 จำนวน 17 คน ปี 2564 จำนวน 39 คน และในปี 2565 จากเดือนมกราคม-สิงหาคม จำนวน 20 คน โดยผู้ถูกคุกคามมีอายุน้อยที่สุดคือ 13 ปี

ตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา การชุมนุมและแสดงความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน นอกจากประเด็นทางการเมืองแล้ว หลายเรื่องเป็นสิ่งที่เยาวชนได้รับผลกระทบต่อตัวเองและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ เช่น กลุ่ม “นักเรียนเลว” วิพากษ์ระบบการศึกษา กลุ่มทะลุแก๊ซ กับปัญหาความเหลื่อมล้ำ และอีกหลายกลุ่มด มีการรณรงค์เกี่ยวกับสิทธิของผู้หญิง ชนเผ่าพื้นเมือง ผู้มีความหลากหลายทางเพศ และกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยอีกด้วย

เด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งไม่คาดคิดมาก่อนว่าการที่ตนออกมาชุมนุมแสดงความคิดเห็นจะประสบปัญหาได้แก่ ความรุนแรงในครอบครัวและโรงเรียน ความสัมพันธ์ต่อครอบครัว การศึกษา การเงิน การถูกคุกคาม ข่มขู่และสอดแนมโดยเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้มีความคิดที่เห็นต่าง เป็นต้น

อันนา เยาวชนอายุ 17 ปี จากกลุ่มนักเรียนเลว เล่าว่า หลังจากที่เริ่มเป็นแกนนำจับไมค์ปราศรัยในปี 2563 สถานการณ์การเมืองเริ่มรุนแรงขึ้น ความสัมพันธ์กับครอบครัวเริ่มแยลง มีการอ้างสิทธิของผู้ปกครองที่จะปกป้องลูก พยายามลิดรอนสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น ถ้าไม่เลิกเคลื่อนไหวจะให้ออกจากโรงเรียน ตัดสัญญาณมือถือ ตัดสัญญาณเน็ตไม่ให้ติดต่อใครได้

“มันเลยเป็นจุดที่ทำให้เราเข้าใจเรื่องการลิดรอนสิทธิทางการเมืองของคนมากขึ้น” อันนา กล่าว

เช่นเดียวกับ เพชร เยาวชนอายุ 19 ปี ผู้สนใจการเมืองมาตั้งแต่หลังรัฐประหาร 2557 และออกมาร่วมชุมนุมเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี 2563 ก็พบแรงเสียดทานอย่างรุนแรงจากครอบครัว ถึงขั้น “ทะเลาะกันบ้านแตก”

เยาวชนบางรายถูกผู้ปกครองทำร้ายร่างกาย บางรายถูกตัดความช่วยเหลือทางการเงินทันทีที่ออกจากบ้านและไปอยู่กับเพื่อน

ผลกระทบต่อเยาวชนเมื่อถูกดำเนินคดี ในเรื่องการศึกษาดังกล่าว เช่น ออกมาเรียนในระบบสอบเทียบ เพราะความวิตกกังวลที่ต้องใช้เวลาไปกับการขึ้นศาล ไปโรงพยาบาล บางรายกระทบต่อการยื่นใบสมัครในรอบโควตา และใบสมัครในรอบพอร์ตโฟลิโอ ในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยเนื่องจากคดีความยังไม่เรียบร้อย

เจ้าหน้าที่รัฐยังใช้กลยุทธ์ข่มขู่ คุกคามและสอดแนมกับเยาวชนที่เข้าร่วมชุมนุม โดยกระทำผ่านครอบครัวและครูในโรงเรียน ข้อมูลจากศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนพบว่าระหว่างเดือนมกราคม 2564 – พฤศจิกายน 2565 มีผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นเด็กฝ่ายประชาธิปไตยอย่างน้อย 59 ราย ตกเป็นเป้ากลยุทธ์ของ “การคุกคาม” เช่น ขู่ว่าจะดำเนินการทางกฎหมายหากเข้าร่วมชุมนุมประท้วง เด็กถูกติดตามและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดก่อนที่จะมีเหตุการณ์สำคัญหรือมีการเดินทางของเจ้าหน้าที่รัฐและสมาชิกราชวงศ์

นอกจากนี้ยังมีการคุกคามจากกลุ่มคนทั่วไปที่มีความเห็นต่างทางการเมือง มีการ “ล่าแม่มด” ในโซเชียลมีเดีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจต่อเด็กและเยาวชนที่ออกมาใช้สิทธิการชุมนุมโดยสงบจนบางรายเลือกที่จะดอยห่างออกจากขบวน อันเนื่องมาจากความเจ็บปวดที่ฝังลึกในใจ

สิทธิเด็กในกระบวนการยุติธรรม

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย มีความห่วงกังวลต่อสถานการณ์เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา **จึงได้จัดเวทีสรุปสถานการณ์การใช้เสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมโดยสงบของเด็กในประเทศไทย** ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 โดยจัดร่วมกับศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน เชิญหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และนักกิจกรรมเยาวชน มาร่วมนำเสนอ/แลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ และแสวงหาความเป็นไปได้ในการหาทางออก

มีการแบ่งวงพูดคุยออกเป็น 4 ประเด็น ครอบคลุมเรื่อง สถานการณ์การคุกคามเสรีภาพของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย การสังเกตการคดีเด็กและเยาวชนในชั้นศาล ความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมกรณีวาทกรรม สมน้อย และเรื่องของสิทธิเด็กในกระบวนการยุติธรรม

เยาวชนแสดงความกังวลต่อกระบวนการยุติธรรมในหลายขั้นตอน อาทิ ในขั้นกระบวนการสืบเสาะประวัติที่สถานพินิจและศูนย์ให้คำปรึกษามีการรุดล่าความเป็นส่วนตัวมากเกินไป บางครั้งมีการใช้คำถามที่ทำให้ผู้ตอบรู้สึกอับอาย เช่น ถามเกี่ยวกับเพศสภาพ หรือถามว่า “เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันหรือไม่” ซึ่งเป็นคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหน้าที่ยกของศูนย์ให้คำปรึกษายังมีท่าทีพยายาม “สอน” เด็กที่ไปร่วมชุมนุมว่าสิ่งที่เด็กคิดไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง ทำให้เด็กรู้สึกอึดอัด

กระบวนการชั้นศาลเยาวชนและครอบครัวมีการตีตราเด็กและเยาวชน โดยบรรยากาศในชั้นศาลมีความตึงเครียดมาก ผู้พิพากษาและอัยการมักจะดุด่าหรือใส่ร้าย หรือมีการสั่งสอนหรือดักเตือนว่าเป็นลูกต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ บรรยากาศเหมือนโดนตราหน้าว่าเด็กทำผิดมา ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณไม่ได้รับความยุติธรรมและส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจของเด็กที่มีต่อศาล

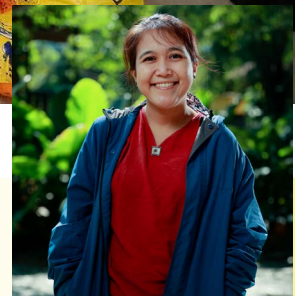
ในประเด็นการสังเกตการคดีเด็กในชั้นศาล ที่ผ่านมาสศาลเยาวชนและครอบครัวกลางยังจำกัดการเข้าฟังในห้องพิจารณาโดยแจ้งเหตุผลตามข้อกำหนดของศาลเยาวชนฯ ที่ไม่อนุญาตบุคคลภายนอกเข้าห้องพิจารณา โดยให้เหตุผลว่าการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนเป็นการพิจารณาคดีลับ เป็นคดีความมั่นคง หรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด- 2019 โดยไม่มีการเรียกไต่เด็กหรือเยาวชนและผู้ขอเข้าสังเกตการณ์ แม้ในบางคดีเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลยและผู้ปกครองได้เขียนคำร้องต่อศาลว่ายินยอมให้บุคคลอื่นเข้าฟังได้ก็ตามด้วยเหตุผลว่า เพื่อให้เด็กหรือเยาวชนรู้สึกสบายใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กในกระบวนการพิจารณาคดีและเพื่อคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับฟังของเด็กในความต้องการของตนเอง

“แคมเปญแต่ละอันส่งผลทางบวกต่อเรา (นักเคลื่อนไหว) โดยตรง โดยเฉพาะแคมเปญ write for rights โดยเฉพาะแคมเปญที่เริ่มบูมขึ้นมานี้ตอนที่หนูเข้าไปในคุกรอบสาม ทำให้หนูอยู่ในคุก 17 วัน ก็ได้ออกมา แต่คนอื่นอยู่ในคุกกันสามเดือนหกเดือน หนูเชื่อจริงๆ ว่าแคมเปญ write for right เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ออกมาจากคุกเร็วกว่าคนอื่น ๆ”

ปณิศา สิทธิจิรวัฒนกุล

นักเคลื่อนไหวแนวร่วม
ธรรมศาสตร์และการชุมนุม

เวทีสรุปสถานการณ์ฯ มีข้อเสนอแนะต่อภาครัฐหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปคือ ให้มีการพิจารณาและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อนุสัญญาสิทธิเด็ก และพันธกรณีระหว่างประเทศเรื่องสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุม รวมถึงยกเลิกพ.ร.ก.บริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และปรับปรุงหลักการใน พ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558 และคู่มือปฏิบัติงานฯ ให้สอดคล้องกับหลักการระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ให้มีการประกันความโปร่งใส เป็นธรรม และรวดเร็วในกระบวนการขึ้นสอบสวนโดยรายงานความคืบหน้าของกระบวนการอย่างต่อเนื่องให้กับญาติผู้เสียหายและทนาย รวมทั้งคุ้มครองสิทธิที่จะเข้าถึงและได้รับการเยียวยาของผู้เสียหายและครอบครัวของผู้เสียหายอย่างแท้จริง

บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิในการมีส่วนร่วมของเด็ก รวมทั้งเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และการใช้เสรีภาพในการชุมนุมทางการเมืองของเด็ก เพื่อหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก ประกันการพิจารณาคดีที่โปร่งใสและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และคำนึงถึงการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย เมื่อเด็กให้ความยินยอมเป็นหนังสือชัดเจน หรืออาจในห้องสอบสวนหรือห้องพิจารณาคดี

“มันตอบเรื่องคุณค่าข้างใน เราก็เป็นเหมือนกลุ่มน้องที่เราเห็น พอเราสนใจแล้วเราจะทำอย่างไรต่อ เราพอมีทักษะพอเก็บข้อมูลเขียนได้บ้าง และเมื่อมันถูกเอาไปทำงานต่อ ก็ทำให้ข้างในมันพวยพุ่ง มันมีประโยชน์ หรืออย่างแคมเปญของเอไอ.ที่เป็นห้องเรียนสิทธิ Write for Rights เราารู้สึกว่าพอมันเป็นลักษณะงานกิจกรรมแล้วเราเอาไปชวนน้องในพื้นที่ที่ไม่ได้กระจุกตัวอยู่แต่แค่ที่กรุงเทพฯ กลายเป็นต่างจังหวัด พะเยา ลำพูน เขาได้ทำกันมันก็ช่วยตอบโจทย์ครั้งแรกที่เราารู้สึกว่าเราอยากทำงานกับ เอไอ.”

กนกวรรณ มีพรหม (ตุ๊กตา)

ผู้ประสานงานภาคเหนือ
มูลนิธิโกลบอล คัมทอง และ
งานข้อมูลกับ “เน็ตค”

ความยุติธรรมที่ล่าช้า ในคดีวาฤทธิ์ สมน้อย

การชุมนุมเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564 มีการนัดรวมพลเพื่อเดินขบวนอย่างสันติจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิไปยังบ้านพักของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกเนื่องจากความล้มเหลวในการจัดการวิกฤตโควิด-19 หลังจากการเดินขบวนสิ้นสุดลงในเวลาประมาณ 17.50 น. ตำรวจควบคุมฝูงชนสลายการชุมนุมอย่างรุนแรงโดยใช้แก๊สน้ำตาและเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง ผู้ชุมนุมบางส่วนกลับมารวมตัวกันอีกครั้งที่แยกดินแดง

จนสุดท้ายเกิดเหตุปะทะกันอย่างรุนแรงจากการสลายการชุมนุมอย่างรุนแรงดังกล่าว ส่งผลให้ **วาฤทธิ์ สมน้อย** อายุ 15 ปี จากสมุทรปราการ เป็นหนึ่งในผู้ชุมนุมในวันนั้นถูกยิงที่หน้าสน.ดินแดงได้รับบาดเจ็บที่คอและเป็นอัมพาตถึง 72 วัน ก่อนเสียชีวิตในวันที่ 28 ตุลาคม 2564

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย แดลงแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของ **วาฤทธิ์** และเรียกร้องทางการไทยสืบสวนคดีอย่างเร่งด่วนและได้มาตรฐานสากลต่อกรณีที่มีการยิงผู้ชุมนุมที่เป็นเด็กและเยาวชน ระหว่างการชุมนุมบริเวณ สน.ดินแดง เมื่อ 16 สิงหาคม 2564 เพื่อนำตัวผู้ก่อเหตุเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและลงโทษตามกฎหมาย

กระบวนการสืบสวนสอบสวนในคดีของวาฤทธิ์เป็นไปอย่างล่าช้า 20 มิถุนายน 2565 แอมเนสตี้ ประเทศไทย ส่งจดหมายเปิดผนึกถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำเนาถึง สน.ดินแดง แสดงความกังวลต่อความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากวันที่ 21 มิถุนายน จะครบกำหนดที่พนักงานสอบสวน สน.ดินแดง ต้องส่งสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติมให้สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4 หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จึงได้นัดผู้เสียหายเข้าพบ และหารือความคืบหน้าในคดี

16 สิงหาคม 2565 ครบรอบ 1 ปีการจากไปของวาฤทธิ์ สมน้อย คดีจึงได้เข้าสู่ศาลอาญา เป็นคดีหมายเลขดำที่ อ.1727 /2565 ภาคนักกฎหมายสิทธิมนุษยชนตั้งข้อสังเกตว่านับแต่มีการแจ้งความร้องทุกข์ที่ สน. ดินแดงเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2564 จนถึงวันที่ได้รับแจ้งจากตำรวจ สน.ดินแดง ว่าส่งสำนวนไปยังอัยการเมื่อ

วันที่ 20 ธันวาคม 2564 กว่า 5 เดือนที่สำนวนการสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของ สน.ดินแดง และจากเดือนมกราคม ถึงมิถุนายน 2565 ระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินการสอบสวน ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างล่าช้า ล้วนสร้างคำถามและสร้างความเคลือบแคลงใจต่อผู้เสียหาย และต่อสังคมถึงความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงบทบาทของอัยการที่ควรเป็นองค์กรที่สร้างความหวังในกระบวนการยุติธรรมให้กับผู้เสียหายอีกด้วย

“ความยุติธรรมที่ล่าช้าก็คือความไม่ยุติธรรม” ภาวิช
กฎหมายอันเก่าแก่ประโยคนี้ ยังคงใช้ได้อยู่ และเรา
จะเฝ้าดูว่าผลการตัดสินในคดีว่าถูกรื้อ จะออกมาเป็นเช่นไร

ปฏิบัติการด่วน 3 เด็กผู้ชุมนุมประท้วงถูกคุกคามและดำเนินคดี

**“เพชร” “แซนด์” และ “จัน” นักกิจกรรมเด็กทั้งสามอาศัยอยู่ต่างแห่งหนคนละที่ แต่ทั้งหมด
มีจุดร่วมกันคือถูกคุกคามและดำเนินคดี หลังชุมนุมประท้วงโดยสงบเพื่อแสดงออกถึงความ
คิดเห็นต่อประเด็นที่ตนให้ความสำคัญ**

พฤษภาคม 2565 **“เพชร” suns ภิระบัน** ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดในสองคดี ในข้อหา
ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 เนื่องจากการกล่าวปราศรัยในที่ชุมนุมที่จัดขึ้นอย่าง
สงบที่กรุงเทพมหานครในเดือนกันยายนและธันวาคม 2564 เพชรเป็นเด็กคนแรกที่ถูกพิพากษาว่า
มีความผิดฐานหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์และต้องโทษด้วยการนำตัวเข้าไป “ฝึกอบรม” ที่ศูนย์ฝึก
และอบรมเด็กและเยาวชน ส่วนในอีกคดีหนึ่ง ศาลได้ตัดสินรอลงอาญาโดยกำหนดเงื่อนไขสำหรับการ
คุมประพฤติ ปัจจุบัน เพชรยังคงถูกดำเนินคดีด้วยข้อหาตามมาตรา 112 ประมวลกฎหมายอาญา และ
พ.ร.ก.ฉุกเฉินในอีกสองคดี

‘แซนด์’ นักกิจกรรมอายุ 17 ปี ถูกดำเนินคดีอาญาหลังจากเข้าร่วมชุมนุมประท้วงโดยสงบในกรุงเทพมหานครเมื่อปี 2564 เพื่อเรียกร้องให้มีรัฐบาลชุดใหม่และปล่อยแกนนำนักศึกษาที่ถูกคุมขัง โดยหนึ่งในข้อหา นั่นคือการละเมิด พ.ร.ก. จุกเงิน ซึ่งถูกประกาศใช้เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และปัจจุบันถูกยกเลิกไปแล้ว

“จัน” ต้นน้ำเพชร นักกิจกรรมด้านสิทธิที่ดินชุมชนที่เป็นชาวกะเหรี่ยง กำลังถูกสืบสวนในกรณีการละเมิด พ.ร.ก. จุกเงิน หลังจากที่ได้นำเสนอความกังวลของชุมชนต่อการเข้าถึงที่ดินในการชุมนุมประท้วงที่กรุงเทพมหานครเมื่อปี 2565

‘ปฏิบัติการด่วน’ (Urgent Action) เป็นหนึ่งในวิธีการรณรงค์ที่สำคัญของ ‘แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล’ เพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้กับผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนทั่วโลก เช่น นักโทษทางความคิด นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้ที่ถูกทรมาน ผู้ที่ถูกบังคับให้สูญหาย ผู้ที่กำลังจะถูกประหารชีวิต ผู้ลี้ภัยที่เสี่ยงถูกส่งตัวกลับประเทศ และอื่น ๆ

แอมเนสตี้ เชื่อมมั่นในพลังของคนธรรมดาแต่ละคนที่ช่วยกันเขียนจดหมาย อีเมล แฟกซ์ข้อความ หรือการโทรศัพท์ไปยังรัฐบาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกดดันให้เกิดความเปลี่ยนแปลงธรรมดาช่วยกันเขียนจดหมายผ่านทางออนไลน์ และแบบธรรมดา ส่งถึงนายกรัฐมนตรี โดยมีข้อเรียกร้องให้

- ยุติการดำเนินคดีทั้งหมด ตอนคำพิพากษาเอาผิด และหยุดการข่มขู่คุกคามต่อเด็กที่ใช้สิทธิมนุษยชนโดยสงบ
- เคารพ ปกป้อง และส่งเสริมสิทธิของเด็กในการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการแสดงออก และ
- แก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิดังกล่าว ระยะเวลาปฏิบัติการด่วนตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2565 – 28 มีนาคม 2566

“เป็นคำว่ายินดีร่วมงานจากลักษณะการทำงานมันเป็นผลจากลักษณะการทำงานที่มันมีความยืดหยุ่นแล้วก็เปิดพื้นที่ให้กันในการออกแบบร่วมกลามองเรื่องนี้มันสำคัญแล้วก็รู้สึกยินดีเรื่องนี้มาก ๆ พอมันถูกออกแบบร่วมมันไม่ได้เป็นลักษณะของพาร์ทเนอร์ที่เขามาคอมมานเรา มาสั่งการเรา มันเป็นแบบที่เขาฟังเราด้วยและเราก็ฟังเขาด้วยแล้วก็เราก็ข้อตกลงมาอยู่ตรงกลางมันทำให้เรารู้สึกยินดีที่จะร่วมงานต่อ”

ทักษิณ บำรุงไทย (ต้นกล้า)
เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพเยาวชน และประสานงานทีม “แน็ค”

เมื่อถึงเวลาดอกไม้จะบาน

26 ตุลาคม 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย และโครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw) เปิดตัวหนังสือ There's Always Spring เมื่อถึงเวลาดอกไม้จะบาน พ็อกเก็ตบุ๊กเล่มนี้อัดแน่นด้วยข้อมูลและภาพการเคลื่อนไหว การใช้เสรีภาพในการชุมนุมของเยาวชนตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา

ในอีกแง่หนึ่งหนังสือเล่มนี้เป็นผลพลอยได้จากการทำงานของ “**อาสาสมัครสังเกตการณ์การชุมนุม**” ภายใต้โครงการ Mob Data Thailand เป็นเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลการชุมนุมสาธารณะที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เปิดใช้งานจริงตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม 2563 เพื่อสังเกตการณ์และบันทึกข้อมูลข้อเท็จจริง ที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมสาธารณะ โดยใช้หลักการที่เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล ซึ่งโครงการนี้ยังพัฒนาร่วมกับภาคีเครือข่ายที่มีภารกิจเรื่องเสรีภาพในการชุมนุม เพื่อเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างฐานข้อมูลการชุมนุมภาคประชาชนอีกด้วย

ระยะเวลากว่า 2 ปีที่โครงการ Mob Data Thailand บันทึกข้อมูลการชุมนุมเพื่อส่งเสริมสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมในประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการระหว่างประเทศนั้น ยังได้เป็นการบันทึกข้อมูลที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวของการเติบโตในขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยไปพร้อมกัน

ส่วนหนึ่งของคำนำ เมื่อถึงเวลาดอกไม้จะบาน บอกถึงเบื้องหลังการก่อเกิดหนังสือเล่มเล็ก ๆ นี้ว่า “...กลางปี 2563 ในช่วง ‘กระแสสูง’ ของการชุมนุม อาสาสมัครสังเกตการณ์การชุมนุมบอกกับเราว่า ภาพที่ติดจะมีส่วนช่วยในการขยายขอบฟ้าการรับรู้เรื่องการชุมนุมของผู้คนได้ นั่นเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราใช้ภาพในการสื่อสารมากขึ้น และมีช่างภาพอาสาอีกมากที่กดชัตเตอร์เก็บเรื่องราวไว้มากมาย”

จากภาพนับหมื่นภาพที่คัดเลือกมา หลายภาพเคยเห็นกันมาบ้างแล้ว แต่อีกจำนวนมากที่ยังไม่เคยเผยแพร่ พร้อมกับข้อมูลการชุมนุมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา
กล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นอีกหนึ่งบันทึกความทรงจำที่ยืนยันว่า
เมื่อดอกไม้จะผลิบาน อย่าหาหยุดห้ามพวกเขา/เธอเลย

พัฒนาการของงานเด็กและเสรีภาพการชุมนุมและการแสดงออกของ
แอมเนสตี้ นั้น เราเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เราเริ่มทำงานประเด็นนี้ปลาย
ปี 2563 จากที่มีองค์กรและกลุ่มเล็กๆรวมตัวกันทำงานอย่างไม่เป็นทางการ
จนกลายมาเป็นเครือข่าย Child in Mob ในปี 2564

มีการส่งเสียงของเด็กเยาวชนและข้อเรียกร้องของพวกเขาให้กับนานาชาติประเทศ
จนเป็นข้อเสนอแนะสำหรับ UPR ให้ประเทศไทยในปี 2021 โดยในกระบวนการทบทวน
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนรอบที่ 3 ของประเทศไทยจัดขึ้นในวันที่ 23-24 มีนาคม 2565
ที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
รัฐบาลไทยได้รับข้อเสนอแนะ ทั้งสิ้น 218 ข้อจาก 278 ข้อเสนอแนะ (60 ข้อที่ note)
ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยตอบรับที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเด็กมี 39 ข้อ จากทั้งหมด
44 ข้อ และไม่ตอบรับข้อเสนอทั้งหมด 5 ข้อ ซึ่งทั้ง 5 ข้อเป็นประเด็นสิทธิเด็กในการชุมนุม
และการแสดงออก รวมถึงข้อเสนอที่ให้ทบทวนการบังคับใช้กฎหมายอาญาที่รุนแรง
ต่อเด็ก ทบทวนการใช้กฎหมายหมิ่นพระมหากษัตริย์ต่อเด็ก และการยุติการดำเนินคดี
ต่อเด็ก

และปี 2565 มีหน่วยงานภาครัฐเริ่มเข้ารับฟัง ให้ความสนใจ และให้โอกาสแอมเนสตี้
และตัวแทนเยาวชนได้นำเสนอข้อเรียกร้องต่างๆ รวมทั้งเชิญไปร่วมประชุมและหารือ
เพื่อหาแนวทางทำงานต่อไป เรามีความหวังว่า ในอนาคตรัฐจะมีแนวทางการทำงาน
เพื่อสนับสนุนสิทธิเด็กในการชุมนุมและแสดงออกตามหลักสิทธิเด็กระดับสากล

ทรมานเนิ่นนานมา - จุ่ม (ไม่)หายไปจากความทรงจำ

30 ปี “พฤษภา 35” เลือนแต่ไม่ลืม

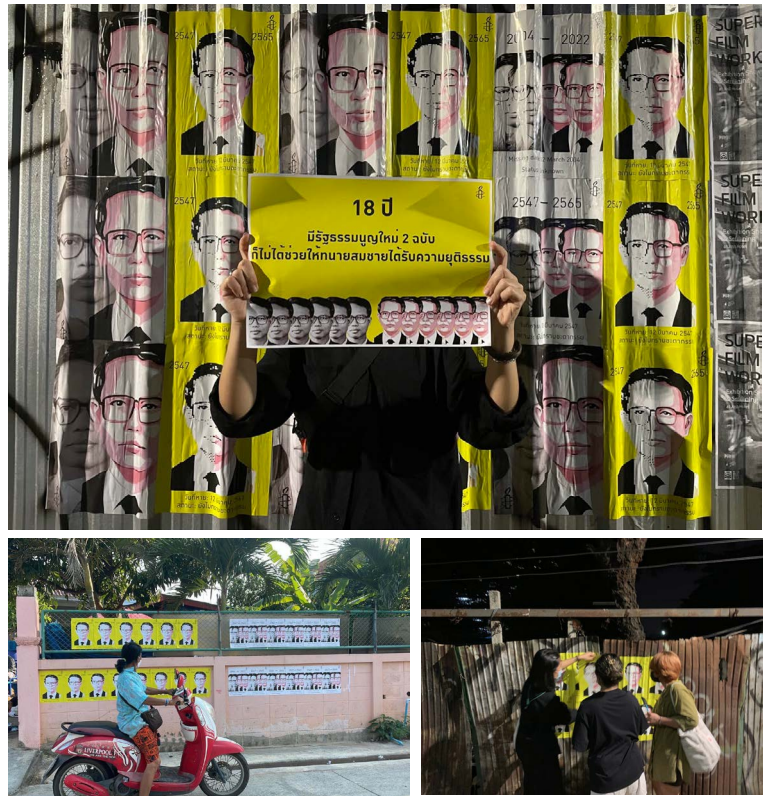
ในความทรงจำของ**สังเวียน โพธิ์ม่วง** วัย 90 ปี หญิงชราวัยนี้ตามองไม่เห็น และเป็นผู้ป่วยติดเตียง ยังคงมีภาพอันแจ่มชัดของสมพงษ์ ลูกชายคนเล็กวัย 23 ปี ที่สูญหายไปในการเหตุการณ้ชุมนุมทางการเมืองเดือนพฤษภาคม 2535

แม้เวลาล่วงผ่านไป 30 ปี แต่วันใดก็ตามที่คิดถึงลูกชาย นางมักจะให้ลูกสาวช่วยเปิดเทปเพลงของสกอร์เปียน ซึ่งเป็นวงดนตรีวงโปรดของลูกชายที่หายไปให้ฟังแล้วปล่อยใจให้ลอยไปถึงลูกชายคนนั้น

“นี่เตี้ยนี้ถ้ามีเทป เขา(สังเวียน) ก็ยังฟังนะ ถ้าคิดถึงลูกเขาก็ให้เปิดสกอร์เปียน บ้านแถวนี้ยังบอก ‘แหม ยายฟังเพลงฝรั่ง’ บางทีถึงเวลาก็นั่งร้องไห้ ถ้าอยู่กันครบก็ดี” **สังวาลย์ นาคชาติ** ลูกสาวของสังเวียน ผู้รับหน้าที่ดูแลแม่และถ่ายทอดเรื่องราวของน้องชาย

สังเวียน และสังวาลย์เป็นส่วนหนึ่งของญาติผู้สูญหายในการเหตุการณ้พฤษภา 35 ที่บอกเล่าเรื่องราวในความทรงจำของบุคคลอันเป็นที่รักของพวกเขา/เธอ ในภาพยนตร์สารคดี *Lost, and life goes on* ที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย จัดทำขึ้นและฉายในนิทรรศการ 30 ปี “**พฤษภา 35**” เลือนแต่ไม่ลืม นิทรรศการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการบังคับบุคคลให้สูญหาย เป็นเวลา 1 สัปดาห์ระหว่างวันที่ 21-27 พฤษภาคม 2565 ที่ Palette Art Space BTS ทองหล่อ

ก่อนหน้านี้จะถึงระยะเวลาจัดงาน มีการจัดกิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อ **“พฤษภา 35 เราจะพาเขากลับบ้าน”** กับผู้เข้าร่วมออนไลน์บนพื้นที่ twitter space เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565 ภายในงานมีการฉายสารคดีหนังสือ และนิทรรศการศิลปะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของญาติ พร้อมทั้งจัดแสดงสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์พฤษภา 35 ได้แก่ หนังสือพิมพ์เก่า หนังสือเก่า ปлакกระสุนปืน ภาพถ่าย โดยได้ยืมสิ่งของเหล่านั้นมาจากหลายแหล่ง และเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ภายหลังจากการจัดฉายหนังสือ เรื่อง “Found from stories: เพราะเล่าเรื่องจึงพบเจอ” ได้มีการจัดเสวนาเกี่ยวกับประเด็นการอุ้มหาย หลังฉายภาพยนตร์ เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม

ตลอดการจัดงานนิทรรศการได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมจำนวน 300 กว่าราย โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่สนใจประเด็นสิทธิมนุษยชน การอุ้มหาย เหตุการณ์การเมืองในอดีต รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ประเด็นที่ได้นำเสนอ และตระหนักถึงเรื่องกระบวนการผลักดัน พ.ร.บ.กมามและบังคับสูญหาย

ทางด้านครอบครัวและญาติได้มีโอกาสร่วมแบ่งปันประสบการณ์อีกครั้ง ได้รับความสนใจจากผู้ที่ได้รับทราบเรื่องราวและสร้างเครือข่ายกับอาจารย์ กลุ่มผู้ทำภาพยนตร์และศิลปิน รวมทั้งได้มีการทำงานประสานต่อเนื่องกับคณะทำงานด้านการบังคับสูญหายโดยไม่สมัครใจขององค์การสหประชาชาติ (UN Working Group on Enforced or Involuntary Disappearance - WGEID) ในการอัปเดตข้อมูลและชิ้นงานสำหรับการทำงานรณรงค์เชิงนโยบายต่อไป

นอกจากการทำงานเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชนในประเด็นกมาม-อุ้มหายแล้ว แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ยังเห็นความสำคัญในการทำงานในการผลักดันกฎหมายอีกด้วย

เหลียวหลังมองงานที่ผ่านมา

จากฐานข้อมูลผู้สูญหายในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2534-2563 ประมวลโดยศูนย์ข้อมูลสิทธิมนุษยชนและสันติธรรม และคณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน พบว่ามีกรณีสูญหาย 75 กรณี ผู้สูญหายจำนวน 101 ราย

มีทั้งการหายเป็นคู่ หายเป็นกลุ่ม บางรายยังไม่ยืนยันรายชื่อ หลายรายเป็นกรณีเด่น เช่น **สมชาย นีละไพจิตร** ทนายความสิทธิมนุษยชน **บิลลี่ พอละจี รักจงเจริญ** ผู้นำชุมชนกะเหรี่ยงบางกลอย **วันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์** ผู้ลี้ภัยการเมืองชาวไทยที่อาศัยอยู่ในกัมพูชา

การบังคับบุคคลให้สูญหาย หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “อุ้มหาย” เป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความหวาดกลัวต่อสังคม โดยการกระทำอันโหดร้ายนั้น ผู้กระทำซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐมุ่งหมายที่จะสร้างบรรยากาศไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะเพื่อจำกัดศรัทธาทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ญาติของเหยื่อ พยาน ทนายความ ตลอดจนถึงกลุ่มเปราะบางต่างๆ เช่น เด็ก และบุคคลพิการ

ทุกการบังคับให้บุคคลสูญหายที่เกิดขึ้นนั้นได้ละเมิดสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยชนหลายด้าน ได้แก่

- สิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัย
- สิทธิที่จะไม่ถูกทรมานและถูกปฏิบัติหรือลงโทษอย่างโหดร้าย
- สิทธิที่จะไม่ถูกกักขังอย่างไร้มนุษยธรรม
- สิทธิในการได้รับพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม
- สิทธิการเป็นบุคคลตามกฎหมาย
- สิทธิในชีวิตครอบครัว

ผ่านไปกว่า 2 ทศวรรษ รัฐบาลไทยไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบกรณีบุคคลสูญหายจากเหตุการณ์พฤษภา 2535 เลย ในปี 2564 ผู้ประสานงานแอมเนสตี้ ประเทศไทยได้ติดต่อครอบครัวผู้สูญหายที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยมีญาติผู้สูญหายจำนวน 11 รายจากทั้งหมด 23 รายที่ต้องการดำเนินการติดตามต่อ

พร้อมกันนั้น แอมเนสตี้ ประเทศไทยยังได้ให้ความสำคัญกับการติดตามการออกกฎหมายทรมาน-อุ้มหาย อย่างแข็งขัน

“ได้ร่วมงานกับแอมเนสตี้เสมอมา ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมใด ๆ หรือ กิจกรรมที่ทำให้เรารู้สึกว่าเรายังมีคนที่ยืนเคียงข้างเรา มันไม่ได้มีหน่วยงานในประเทศไทยหลายหน่วยหรือในหน่วยงานของรัฐที่ออกมาช่วยด้านสิทธิมนุษยชน เท่ากับ แอมเนสตี้ นะคะ แล้วก็อาจจะ มีหน่วยงานอื่น ๆ แต่เราก็ไม่ได้สัมผัส แต่ว่าเรามองว่าอย่างแอมเนสตี้ เขามาทำกิจกรรมแล้วมันมี Impact จริง ๆ แล้วก็สื่อสารให้คนทั่วโลกได้รับรู้ว่ามันเกิดอะไรกับประเทศไทยจริง ๆ”

สิตานัน สัตย์ศักดิ์สิทธิ์
พี่สาวของ”ดาร์”
วันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์

ผลักดันกฎหมายทรมาน-อุ้มหาย

ความพยายามในการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหายมีพัฒนาการเป็นเวลายาวนาน ทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ **ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่อ CAT เมื่อปี 2550 และลงนาม ICPPED) เมื่อปี 2555 ทั้งนี้ ประเทศไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบันต่อ ICPPED และ OPCAT**

ในกระบวนการทบทวนสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review หรือ UPR) รอบที่ 3 เมื่อปี 2564 ประเทศไทยได้รับข้อเสนอในประเด็นเรื่องยุติการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย ในเวทีรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ทั้งหมด 39 ข้อ และให้คำมั่นสัญญาโดยสมัครใจในประเด็นดังกล่าว 2 ข้อ **ซึ่งรวมถึงการให้สัตยาบันต่อ ICPPED และ OPCAT ด้วย**

ตามพันธกรณีระหว่างประเทศส่งผลให้รัฐบาลไทยต้องออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ให้สัตยาบันไว้ แต่กว่าที่กฎหมายป้องกันการบังคับบุคคลสูญหาย จะได้รับการสนับสนุนให้ถูกบังคับใช้ได้นั้น ต้องใช้ความพยายามผลักดันกันเป็นเวลานานหลายปี

ร่างพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ร่างแรกนั้น กระทรวงยุติธรรมเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ (สนช.) เมื่อปี 2557 ผ่านวาระแรกแล้วต่อมาสนช.ถูกยุบไปก่อนการเลือกตั้งปี 2562 ร่างฯนี้จึงตกไป

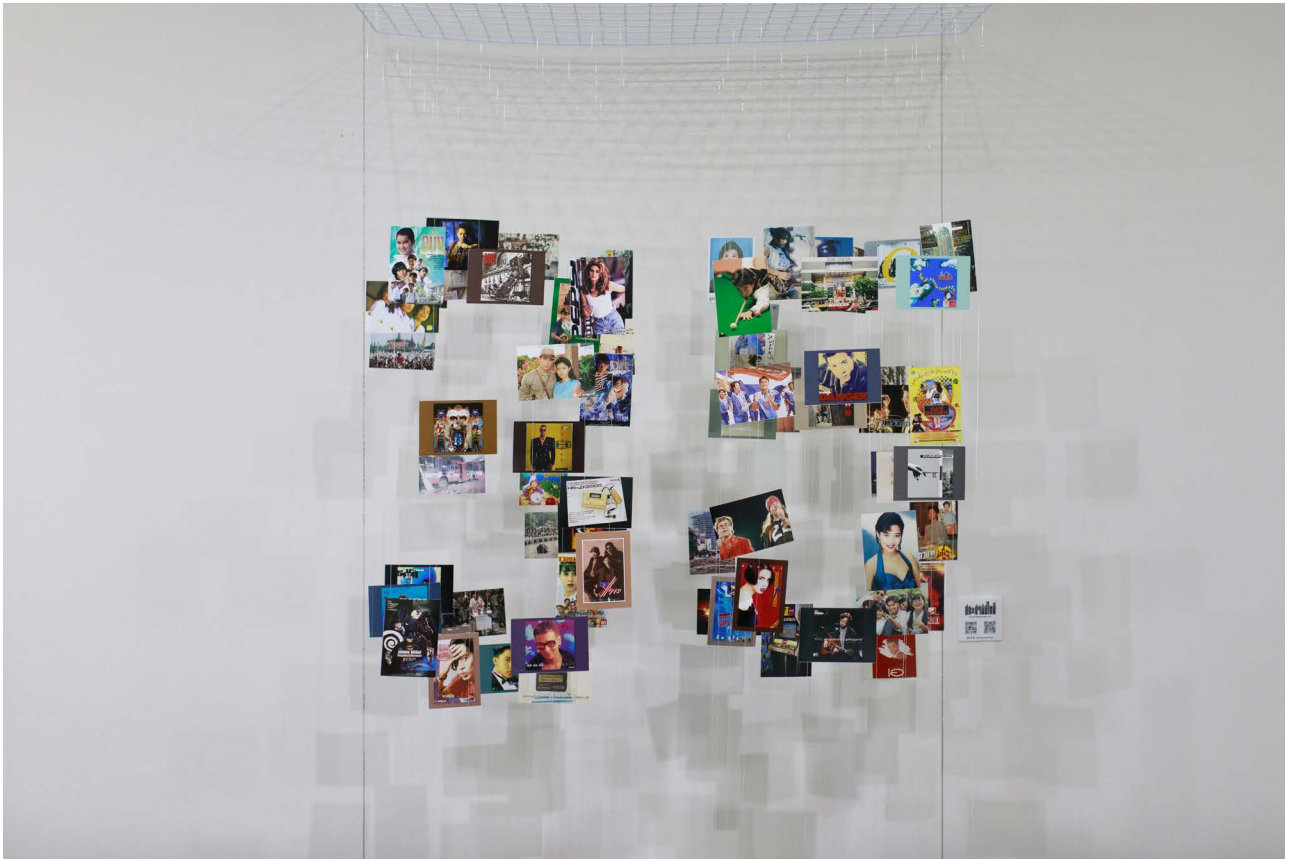
ต่อมาในสมัยรัฐบาลประยุทธ์ 2 ร่างของกระทรวงยุติธรรมถูกเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง แต่ประธานสภาฯให้น้ำกลับไปสู่กระบวนการพิจารณาใหม่ตั้งแต่ต้น

ในปี 2563 ภาคประชาสังคมได้นำร่างกฎหมายฉบับกระทรวงยุติธรรมมาแก้ไข และเสนอเป็น “ร่างกฎหมายฉบับประชาชน” ในช่วงปีเดียวกันนั้นยังมีร่างฯฉบับพรรคประชาธิปัตย์ ร่างฯฉบับพรรคประชาชาติ ร่างฯฉบับกรมการปกครอง การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และร่างฯของกระทรวงยุติธรรม

ก่อนหน้านี้จะมีการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ฉบับล่าสุด แอมเนสตี้เคยออกข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการออกกฎหมายดังกล่าวเป็นระยะ ๆ โดยในปี 2560 **แอมเนสตี้ และ ICJ ได้ออกข้อเสนอแนะต่อร่าง พ.ร.บ. รวมถึงตัวอย่างการใช้กฎหมายในประเทศอื่น ๆ**

ระหว่างการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ในปี 2564-2565 **แอมเนสตี้ ได้รณรงค์และจัดกิจกรรมตลอดระยะเวลาการพิจารณา** กฎหมายฉบับนี้โดยได้**ส่งผู้แทนเข้าร่วมฟังการพิจารณา** เพื่อเสนอข้อเสนอแนะ และ**อัปเดตข้อมูลข่าวสารการพิจารณา** **กฎหมายฉบับนี้สู่สาธารณะ** นอกจากแอมเนสตี้แล้ว ยังมีผู้แทนจาก NGO อื่น ๆ ที่เข้าเป็นผู้สังเกตการณ์อีกด้วย

คู่ขนานไปกับการส่งผู้แทนเข้าร่วมฟังการพิจารณาร่างกฎหมายฯ แอมเนสตี้ ได้รับรองและจัดกิจกรรมให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญของร่าง พ.ร.บ. ทรมาณ-อุ้มหาย ได้แก่ **การจัดสนทนาออนไลน์ผ่านทาง Clubhouse** ซึ่งในแต่ละครั้งจะเชิญกรรมการที่เป็นผู้พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ และผู้เสียหายมาร่วมเสวนา โดยมีกำหนดการจัดทั้งหมด 3 ครั้ง

การจัดแสดงความคิดเห็นของร่าง พ.ร.บ. ฉบับล่าสุดให้สื่อต่างประเทศ และนักการทูต ที่สโมสรผู้สื่อข่าวต่างประเทศ

พร้อมกันนั้น **แอมเนสตี้และ ICJ** ยังได้ออกข้อเสนอแนะต่อร่าง **พ.ร.บ. ปี 2564** และล่าสุดยังได้ส่ง **ข้อกังวลต่อประธานวุฒิสภาและประธานคณะกรรมการวิสามัญ ปี 2565**

นับจากปี 2557 ที่ร่าง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย ร่างแรก เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผ่านเส้นทางอันขรุขระและการดกเถิงกันมายาวนานหลายร่าง เป็นเวลา 8 ปี ในที่สุด วันที่ 24 สิงหาคม 2565 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. ฯ ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ 287 เสียง ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ และวันที่ **25 ตุลาคม 2565 ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565**

สาระสำคัญคือเจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถกระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงอย่างการทรมานและกระทำให้นุคคลสูญหาย ได้อีกต่อไป โดยกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปราม มาตรการเยียวยาผู้เสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่น ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน (CAT) และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญโดยถูกบังคับ (ICPPED) ทั้งนี้กฎหมายฉบับดังกล่าว ยังคงมีข้อบกพร่องที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อประกันว่ากฎหมายนั้นสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศโดยสมบูรณ์ ตามบทวิเคราะห์ข้อกฎหมายโดยแอมเนสตี้ และ ICJ เกี่ยวกับข้อบกพร่องที่ยังคงอยู่ของร่าง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ.... ในภาษาไทยและอังกฤษ1

การติดตามการบังคับใช้กฎหมาย

แม้ว่าจะมี พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย จะได้รับการตราเป็นกฎหมายแล้ว แต่ยังคงมีความจำเป็นที่ต้องติดตามการบังคับใช้ต่อไป เนื่องจากคณะรัฐมนตรีเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2566 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.2565 พ.ศ.2566 ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพื่อขยายกำหนดเวลาในการมีผลบังคับใช้เฉพาะมาตรา 22-25 ในหมวดการป้องกันการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย ออกไปมีผลในวันที่ 1 ตุลาคม 2566 โดยปัจจุบัน พ.ร.ก.ดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยอ้อมเหตุผล **ความไม่พร้อมเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อกล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหว** ให้กำลังพลใช้ปฏิบัติงาน **การเตรียมความพร้อมบุคลากร** ฝึกอบรมบุคลากรในการใช้อุปกรณ์และทักษะในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งยังมีความไม่ชัดเจนในบทบัญญัติของกฎหมายที่ **ยังไม่มีระเบียบแนวทางปฏิบัติอันเป็นมาตรฐานกลาง การเลื่อนดังกล่าวสร้างสภาวะสูญญากาศต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย** และจะส่งผลกระทบอย่างมากต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ความมั่นคงของบุคคล และสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่โปร่งใสของประชาชน รวมถึงการรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสและน่าเชื่อถือในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

พฤษภาคม 35 เลื่อน แต่ไม่ลืม

“ผมไม่อยากจำ เพราะจำแล้วผมจะเครียด ผมรับไม่ได้ตอนที่ไป... ผมไม่คิดว่าเขาจะกำกับพวกเราแบบนี้

ผมได้รับการเยียวยาเหมือนที่ญาติคนอื่นได้รับ แต่ผมคิดว่ารัฐบาลทำได้ดีกว่านี้ ผมไม่เข้าใจเรื่องเงินทองอะไรหรอก แต่เราน่าจะได้รับการปฏิบัติจากภาครัฐดีกว่านี้ แล้วเราก็ควรพัฒนาไปไกลกว่านี้มาก ๆ ไม่ใช่ดอยหลังไปเรื่อย ๆ

ผมใช้เวลาหลายสิบปีกว่าจะฟื้นตัวได้

ผมหวังว่าเด็กรุ่นใหม่จะทำให้บ้านเมืองดีขึ้น ผมเชื่อว่าเขาทำได้”

สุพจน์ คำนวนดี

#พฤษภาคม35 เขาคือผู้ชุมนุมที่โดนกระสุนยิงที่กระพุ้งแก้ม

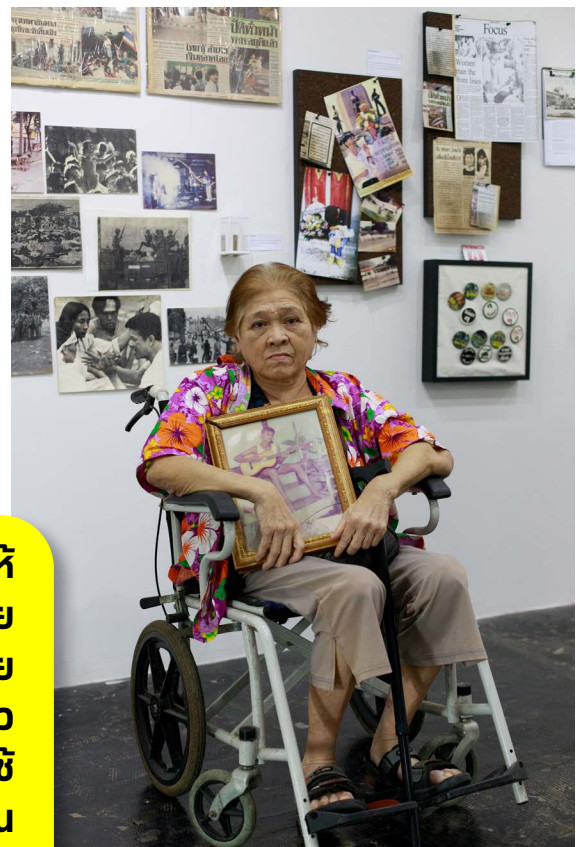
ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลต่อรัฐบาล การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ และการบังคับให้สูญหาย

- ทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เลื่อนการบังคับใช้มาตรา 22 ถึง 25 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย ซึ่งเป็นข้อบกพร่องที่สำคัญที่ให้หลักประกันเชิงกฎหมายและขั้นตอนปฏิบัติ เพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ และการบังคับให้สูญหาย ตลอดทั้งกระบวนการจับกุมและควบคุมตัว
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำระเบียบหรือข้อกฎหมายย่อยในระดับกระทรวงเพื่อให้การปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติเป็นไปตามกฎหมาย ติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ อีกทั้ง ดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นในการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอย่างถูกต้องสมบูรณ์และโดยเร็วที่สุด
- การบังคับใช้จะต้องมีการประกาศ สื่อสาร และทำความเข้าใจกับสังคมในการเข้าถึงของกลไกมาตรการ และสิทธิที่ประชาชนมีภายใต้กฎหมาย ทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันเป็นผลประโยชน์สูงสุดในการคุ้มครองและเติมเต็มสิทธิของประชาชน
- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอย่างเต็มที่ รวมทั้งการกำหนดข้อบทที่ (i.) ห้ามใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการทรมาน การปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ และการบังคับให้สูญหาย เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการตามกฎหมาย และ (ii.) ห้ามอภัยโทษต่ออาชญากรรมเหล่านี้ รวมทั้ง (iii.) ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้าง องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายเพื่อประกันให้ทำงานอย่างเป็นผล มีอิสระ และไม่ลำเอียง
- ดำเนินการสอบสวนโดยพลัน โดยรอบด้าน เป็นอิสระ และเป็นผล เมื่อมีข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ และการบังคับให้สูญหาย หากเหมาะสมให้มีการดำเนินคดี

ตามขั้นตอนปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ กรณีที่เป็น การบังคับให้สูญหาย ให้จำแนกและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้เสียหาย เพื่อให้ครอบครัวและบุคคลที่รักได้ทราบความจริง

- ให้สัตยาบันรับรองกันที่ต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองมิให้บุคคลสูญหาย

พร้อมกันนั้น แอมเนสตี้ ประเทศไทยยังได้ให้ความสำคัญกับการติดตามการออกกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมาน-อุ้มหายอย่างเข้มข้น ในที่สุดตัวกฎหมายก็ผ่านแล้ว แต่แอมเนสตี้ก็ยังจะคอยติดตามการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชนสากลเพื่อคืนความยุติธรรมและการเยียวยาให้แก่เหยื่อหรือครอบครัวของเหยื่อ รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศโดยสมบูรณ์

ต้าน “ร่าง พ.ร.บ. ควบคุม กฎหมายองค์กรไม่แสวงผลกำไร”

มกราคม 2565 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.... (NPO Bill)

จุดเริ่มต้นของการเกิดขึ้นมาของร่าง พ.ร.บ.การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. มาจากเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 ที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเห็นชอบหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้รับร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) รวมทั้งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไป ประกอบการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ก่อน เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และมีการปรับร่างเพิ่มหลักการต่างๆเข้าไป จนเกิด มติ ครม 4 มกราคม 65 เปลี่ยนชื่อเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ...”

ร่างกฎหมายดังกล่าวมีเนื้อหาควบคุมจำกัดสิทธิเสรีภาพการสมาคมและสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม ค้ำครองและรับรองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รวมถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทย พร้อมทั้งกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางขององค์กรไม่แสวงหากำไรระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย ร่วมกับเครือข่าย คัดค้านร่างกฎหมายควบคุมภาคประชาชน ประกอบด้วยองค์กร ภาคประชาสังคมด้านต่าง ๆ จำนวน 1,867 องค์กร ยื่นรายชื่อ คัดค้านมากกว่า 13,000 รายชื่อ แสดงเจตนารมณ์ “คัดค้านและ ไม่เอาร่าง พ.ร.บ.ควบคุมการรวมกลุ่มของประชาชนทุกรูปแบบ”

อย่างไรก็ตาม ภายหลังสิ้นสุดระยะการรับฟังความคิดเห็น เมื่อเดือนเมษายน 2565 ยังไม่มีความคืบหน้าในการดองร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว

เอ็นจีโอ : หุ่นส่วนหรือหอกข้างแคร่

องค์กรพัฒนาเอกชน หรือเอ็นจีโอ ทำงานในสังคมไทยมา อย่างยาวนานและหลากหลายมิติ กว่าครึ่งศตวรรษ มีทั้งด้านที่ หุ่นเสริมและด้านที่วิพากษ์วิจารณ์การทำงานภาครัฐ การทำงาน ที่เป็นอิสระและไม่อยู่ในกรอบการบังคับบัญชาของทางราชการ ส่งผลให้หลายครั้งถูกมองเป็นคู่ตรงข้ามและต้องควบคุม

ความพยายามที่จะควบคุมหรือเต่วงการทำงานของเอ็นจีโอ เกิดขึ้นในหลายรูปแบบ ในกรณีของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย เมื่อปี 2562 อธิบดีกรมการปกครอง ในฐานะนาย ทะเบียนสมาคมกรุงเทพมหานคร มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนแต่งตั้ง นายเนติวิทย์ โชติภัทร์ไพศาล นักกิจกรรม และนักเคลื่อนไหว ทางการเมือง เป็นกรรมการสมาคมแอมเนสตีฯ โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย จึงฟ้องศาลปกครอง กลางว่านายทะเบียนสมาคมกรุงเทพมหานคร (อธิบดีกรมการ ปกครอง) ใช้อำนาจหน้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในกรณีดังกล่าว และฟ้องดำเนินคดีริฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ละเลยการ ปฏิบัติหน้าที่โดยวินิจฉัยอุกฤษฎ์ของสมาคมฯ ล่าช้าเกินกำหนด ระยะเวลา 90 วัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 82 วรรคท้าย เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2562

ล่าสุด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 ศาลปกครองกลางมี คำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งกรมการปกครองที่ไม่รับจดทะเบียน “เนติวิทย์” เป็นกรรมการสมาคมแอมเนสตีฯ

กล่าวโดยสรุปคือ ต้องใช้เวลาเกือบ 4 ปี กว่าที่ความเป็นธรรม จะปรากฏ แต่เจตนาของภาครัฐที่จะกีดกัน ขัดขวางการทำงานของ เอ็นจีโอก็ได้กระทำสำเร็จไปเรียบร้อยแล้ว และ “กรณีเนติวิทย์” เป็น อีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการใช้อำนาจรัฐโดยไม่เป็นธรรม ต่อเอ็นจีโอที่เป็นเสมือนหอกข้างแคร่ ต้องถูกกำจัดหรือขัดขวาง การทำงานเมื่อสบโอกาสมาโดยตลอด

เรารู้สึกว่าจุดแข็ง
ของแอมเนสตี้อะคะ
ก็คือคือการ
bringing people
together การ
connect นักข่าว
กับนักต่อสู้
ด้านสิทธิค่ะ

พลอย วัฒนิน พงษ์ประภาพ

ผู้สื่อข่าว ที่ทำงานร่วมกับ AI

ภูมิหลังร่างกฎหมายควบคุมภาคประชาชน

ความพยายามของภาครัฐที่จะ “กำกับดูแล” ควบคุมการรวมกลุ่มของภาคประชาชน องค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไร สามารถสืบย้อนไปได้ถึงปี 2558 ซึ่งมีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.2558

ต่อมาในระหว่างปี 2559 – 2563 ภาคประชาสังคมกลุ่มหนึ่งเข้าไปทำงานร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ที่มีรองนายกรัฐมนตรี นายวิชณุ เครืองาม เป็นประธาน และ คสป.ได้เห็นชอบเมื่อกุมภาพันธ์ 2563 ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) นำร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ... เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

23 กุมภาพันธ์ 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้รับร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ... ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) รวมทั้งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปประกอบการยกร่างกฎหมายก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

13 ธันวาคม 2564 คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 2) จัดทำร่าง พ.ร.บ. การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. เป็นการคัดลอกเนื้อหาบางส่วนจากร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.... มากำหนดไว้ในหมวด 1 การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรไม่แสวงหากำไร กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมามีหน้าที่เพื่อขับเคลื่อนและส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไร มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบาย เสนอความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีรวมทั้งพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ ตลอดจนกล่าวถึงสิทธิประโยชน์ขององค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

ส่วนในหมวด 2 การดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไร กล่าวถึงหน้าที่และภาระผูกพัน ที่ยังคงเน้นเรื่องการจำกัดสิทธิ การควบคุม การลงโทษผู้ฝ่าฝืน เช่น ต้องเปิดเผยข้อมูลองค์กรสู่สาธารณชน ต้องรายงานแหล่งทุนที่มาจากต่างประเทศ ต้องไม่ดำเนินกิจกรรมที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงระหว่างประเทศ มีมาตรการควบคุมในลักษณะเดียวกับกฎหมายป้องกันการฟอกเงินที่ใช้บังคับกับองค์กรที่ให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ทั้ง ๆ ที่มีกฎหมายอื่นสามารถเอาผิดองค์กรที่ทำไม่ถูกต้องได้อยู่แล้ว

การสมาคมและการรวมกลุ่มเป็นสิทธิพื้นฐาน

หลังจากคณะรัฐมนตรี เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.... หรือ “พ.ร.บ.องค์กรไม่แสวงหากำไร” (NPO Bill) เมื่อเดือน มกราคม 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เห็นว่าร่างกฎหมายนี้กระทบกับสิทธิการสมาคมและการ รวมกลุ่มของคนในสังคม จึงได้ร่วมกับองค์กรพัฒนา เอกชน ภาคประชาสังคม และผู้เกี่ยวข้อง รณรงค์ต่อต้าน ร่าง พ.ร.บ.การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหา กำไร ภายใต้ชื่อเครือข่ายคัดค้านร่างกฎหมายควบคุมภาค ประชาชน ประกอบด้วยองค์กรภาคประชาสังคมด้านต่าง ๆ จำนวน 1,867 องค์กร

แอมเนสตี้และเครือข่ายได้ทำงานกับภาคประชาสังคม ในการให้ความรู้ ความเข้าใจภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ สื่อสารการเคลื่อนไหวของรัฐในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการ สมาคมทั่วโลก มีการผลักดันในการสื่อสารกับกลุ่มต่างๆ และ กับภาคประชาสังคมในการรณรงค์กับภาครัฐ และวิเคราะห์ “พ.ร.บ.องค์กรไม่แสวงหากำไร” และกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในงานเสวนาเรื่อง “การทบทวนสิทธิมนุษยชน ของประเทศไทยโดยกระบวนการ Universal Periodic Review: บทเรียน ความหวัง และความคาดหวัง” ศาสตราจารย์ กิตติคุณ วิฑิต มันทารณณ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ในฐานะผู้เชี่ยวชาญกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวถึงประเด็นที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับ “พ.ร.บ.องค์กร ไม่แสวงหากำไร” ว่า สิทธิพื้นฐานในการสมาคมและการ รวมกลุ่มโดยสันติชนเป็นสิทธิร่วมกัน ถ้าจะมีข้อยกเว้นหรือ ข้อจำกัด จะต้องพิสูจน์ว่าไม่ได้เป็นไปตามอำเภอใจ หากจะ กระทบสิทธิ ต้องพิสูจน์ว่ามีความจำเป็น โดยต้องพิสูจน์ หลักฐานให้ได้ว่าสมสัดส่วน ซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักที่ ว่ามา เห็นได้ว่ามีความไม่สมดุล ไม่ตอบโจทยตามสิทธิ พื้นฐานในการรวมกลุ่มสมาคมไม่ว่าจะเป็น เอ็นจีโอหรือ กลุ่มอื่น

ประเด็นถัดมาเป็นเรื่องที่ประเทศไทยรับปฏิญญา สหประชาชาติเรื่อง Human Rights Defenders ซึ่งมีมาตรา ที่ชี้ในเรื่องความสัมพันธ์กับการรับเงินจากต่างประเทศ โดย ระบุว่าให้เคารพสิทธิของ Human Rights Defenders รวมถึง เอ็นจีโอที่จะรับเงินต่างประเทศ การเคารพสิทธินั้นเป็น ส่วนหนึ่งของการสมาคม เช่นเดียวกับที่รัฐบาลรับเงินจากต่าง ประเทศ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต กล่าวด้วยว่า ขอให้แยกเรื่องการสมาคมและการรวมกลุ่มเอ็นจีโอ ออกจากการฟอกเงิน อย่านำไปผสมกัน เพราะกฎหมายการฟอกเงินมีครอบคลุมอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องนำมาปะปนกันซึ่งจะก่อให้เกิดความยุ่งยากและลำบาก

ประเด็นถัดมา เมื่อพิจารณาร่างกฎหมายเอ็นจีโอ โดยเฉพาะมาตรา 17-20 จะพบว่าเป็นเรื่องของการอ้างผลกระทบด้านความมั่นคงอย่างกว้างขวาง มีความไม่สมเหตุสมผล ขัดสิทธิมนุษยชนอย่างยิ่ง รวมถึงมาตราสุดท้ายที่มีการลงโทษเกินเหตุ เช่น ค่าปรับตั้งแต่ 5 หมื่นบาท หรือปรับเป็น 2 เท่าของเงินที่ได้รับจากต่างประเทศ และไม่เพียงแต่ปรับองค์กรเท่านั้นแต่รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย

“ควบคุม” หรือ “คุกคาม”

ในทัศนะของผู้อำนวยการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ปิยบุช โคตรสาร เห็นว่า ร่างกฎหมายควบคุมภาคประชาสังคม ส่งผลกระทบต่อการรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่เพียงแต่องค์กรภาคประชาสังคมจะถูกควบคุม แต่อีกด้านยังเป็นรูปแบบของการคุกคาม การจำกัดและเล็งเป้าไปยังกลุ่มหรือองค์กรใด ๆ ที่เคลื่อนไหวในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ปิดปากเงียบ ไม่แสดงความเห็น

ร่างกฎหมายดังกล่าวจะยังผลให้งานโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อเรียกร้องสิทธิหรือการมีส่วนร่วม ตลอดจนการรวมตัว การพัฒนาหรือกิจกรรมใด ๆ ได้รับผลกระทบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวเพื่อกลุ่มสตรี กลุ่มผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเยาวชนหรือถึงที่สุดแล้วก็คือเราทุกคนจะได้รับผลกระทบ

“...นี่คือหนึ่งในเครื่องมือปิดปากของรัฐ ทำให้องค์กรไม่แสวงผลกำไรที่ทำงานเพื่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ข้างต้น โดนลบออกไปจากแผนที่ จนหมด ทั้งนี้อยากชี้ให้เห็นว่ากฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้นทั่วโลก ไม่ได้เกิดขึ้นแค่ที่ประเทศไทยอย่างเดียว จึงอยากชวนจับตาดูถึงกลไกต่าง ๆ ของรัฐ โดยทั้งหมดนี้ ประชาชนเป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรลุกขึ้นมาต่อสู้ คัดค้าน พ.ร.บ. ฉบับนี้” ปิยบุชกล่าว

ผลจากการออกมาเคลื่อนไหวคัดค้านร่าง พ.ร.บ. องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ปรากฏว่า ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2565 เป็นต้นมา แอมเนสตี้ถูกคุกคามจากผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง โดยนายอานนท์ แสนน่าน อดีตประธานหมู่บ้านเสื้อแดงแห่งประเทศไทย ได้รวบรวมรายชื่อ 1,200,000 คนจากประชาชน 4 ภาคนำมามอบให้นายเสกสกล อัตตาวงศ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี เพื่อนำไปยื่นต่ออธิบดีกรมการปกครอง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อขับไล่แอมเนสตี้ ออกจากประเทศ โดยให้เหตุผลว่าการทำงานของแอมเนสตี้ ทำลายความมั่นคง ทำร้ายสถาบัน และสร้างความแตกแยกในประเทศ

อย่างไรก็ตาม ไคลด์ วอร์ด รองเลขาธิการ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ออกแถลงการณ์ว่า การรณรงค์ต่อต้านแอมเนสตี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับที่ทางการไทยกำลังดำเนินงานเพื่อประกาศใช้กฎหมายที่กำลังถูกจับตามอง เพื่อควบคุมกำกับหน่วยงานไม่แสวงหากำไรในประเทศ ซึ่งร่างกฎหมายฉบับนี้อาจส่งผลอย่างร้ายแรงต่อภาคประชาสังคมทุกส่วนในประเทศไทย และที่ผ่านมา แอมเนสตี้ได้เรียกร้องในทุกโอกาสที่เป็นไปได้ เพื่อให้รัฐบาลถอนร่างกฎหมายนี้ และให้เปิดรับฟังความเห็นเพิ่มเติม การโจมตีแอมเนสตี้เกิดขึ้นพร้อมกับสภาวะที่ทางการไทยดูจะมีความอดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนน้อยลง ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ที่ผ่านมา จัดทำขึ้นตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีการให้ความเห็นชอบในระดับสากล และประเทศไทยให้คำมั่นที่จะปฏิบัติตาม

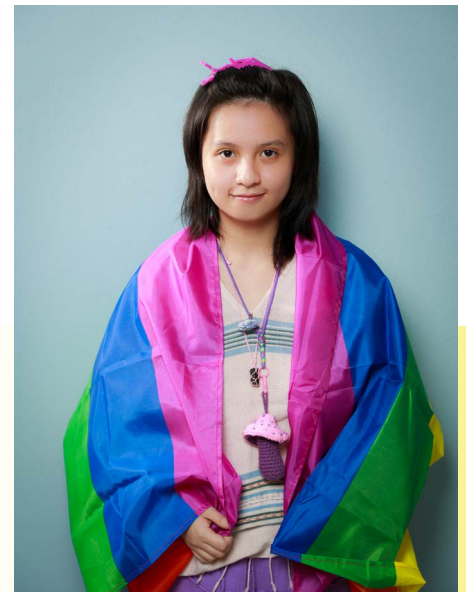
“เรา仍将ดำเนินงานเช่นนี้ต่อไปอย่างเป็นอิสระและไม่ลำเอียง และตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ต่อกรณีที่มีการรณรงค์ต่อต้านแอมเนสตี้ เรื่อยรื้อให้ขับไล่องค์กรออกจากประเทศไทย และการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง เราพร้อมจะตอบคำถามที่รัฐบาลมีเกี่ยวกับการทำงานของเราในประเทศไทยต่อไป” รองเลขาธิการแอมเนสตี้ ระบุ

ต้องมองความมั่นคงของมนุษย์

จิตติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล ประธานกรรมการ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ชี้ว่า ปัญหาของร่างกฎหมายเเอ็นจีโอในมาตรา 20 พุดถึงกิจกรรมที่จำกัดไม่ให้มีการรวมกลุ่มของภาคประชาชน แต่ยังรวมถึงการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการซึ่งเป็นคำที่ค่อนข้างกว้าง ทั้งยังมีคำนิยามที่ขยายเรื่องข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อันจะเห็นได้ว่ามีลักษณะการเอารัฐบาลเป็นศูนย์กลาง

“เวลาเราพูดถึงความมั่นคงของรัฐหรือศีลธรรมอันดีนั้น เราต้องมองให้กว้างขึ้นเพราะเวลานี้ต้องมองเรื่องความมั่นคงมนุษย์ด้วย ไม่ใช่แค่ของรัฐ ปัญหาของมาตรานี้คือความกว้างขวางที่เปิดให้เกิดความไม่แน่นอนทางกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจได้ ความไม่ชัดเจนนี้เป็นปัญหาในสายตาของชาวโลกด้วย ว่าประเทศไทยเป็นอย่างไรในสายตาพวกเขา เนื่องจากประเทศไทยไม่อาจดูแลระบบกฎหมายให้ดูเชื่อถือ คาดการณ์การตีความกฎหมายได้เลย ทุกวันนี้ประชาชนไม่อาจแน่ใจได้ว่ากฎหมายจะถูกตีความไปในทางไหน แม้การตีความจะเป็นเรื่องธรรมชาติของนักกฎหมายแต่เราก็ต้องมีหลักในการตีความ” ประธานกรรมการ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย กล่าวและเสริมด้วยว่า

แม้ ร่าง พ.ร.บ.องค์กรไม่แสวงหากำไรฯ จะพูดถึงการส่งเสริมภาคประชาสังคมเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะ แต่เนื้อหากลับไม่ได้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์อย่างตรงไปตรงมา จะเห็นว่าการพูดถึงการจำกัดกิจกรรมขององค์กรต่าง ๆ มากกว่าด้วยซ้ำ

“ช่วง Write for Rights เราชอบมาก คือ AI ก็ขยันคิดแคมเปญใหม่ๆ มาเรื่อยๆ เราก็ไม่ได้คาดหวังว่าทุกอย่างมันต้องสำเร็จ แต่แคมเปญนี้มันทำให้คนที่อยู่ในคุกรู้สึกมีพลังขึ้นมาอีกครั้ง ก็เป็นความสำเร็จแล้ว คิดว่า AI มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน แม้แต่จะทำงานสิทธิมนุษยชนก็จะการเปลี่ยนแปลงที่ AI ทำก็จะมี การใช้วิธีอย่างเช่นการจัดอบรม workshop การเข้าไปคุยกับเจ้าของประเด็นโดยตรง การคิดแคมเปญที่มีความสร้างสรรค์ เป็นการทำอย่างมีการวางแผน เป็นระบบ เหมาะกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ถ้าเราพุ่งตรงไปเลยก็อาจจะเหนื่อยไป เราคิดว่า AI ทำงานอย่างมั่นคงมีประสิทธิภาพดี”

มีมี

กลุ่ม Femfoo

รวมพลังคัดค้านร่าง พ.ร.บ.ควบคุมองค์กร ไม่แสวงผลกำไร

ตั้งแต่เดือนมกราคม 2565 เครือข่าย
คัดค้านร่างกฎหมายควบคุมภาคประชาชน
และองค์กรภาคประชาสังคมทั่วประเทศ ได้พินิจ
กำลังจัดกิจกรรมรณรงค์คัดค้านร่างกฎหมาย
ดังกล่าวอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นเวทีเสวนา ประชุม
ออกแถลงการณ์ พร้อมยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อแสดงความกังวลและคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการดำเนิน
กิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ... แล้วอย่างน้อย
10 ครั้ง ซึ่งไม่ได้รับการตอบสนองแต่อย่างใด

อีกทั้งกระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังเดินทาง
ต่อไป โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็น
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ 18
มกราคม - 25 มีนาคม 2565 เครือข่ายคัดค้านร่างกฎหมายควบคุม
ภาคประชาชน เห็นว่ากระบวนการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวไม่มี
ความชอบธรรมในแง่ของการเข้าถึงของประชาชนอย่างกว้างขวาง
เพียงพอ จึงได้จัดให้มีการรณรงค์รวบรวมรายชื่อคัดค้านร่างพระราช
บัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ... ผ่าน
ช่องทางเว็บไซต์ Change.org ซึ่งมีผู้ร่วมลงรายชื่อมากกว่า 13,000
รายชื่อ โดยมีข้อเรียกร้องดังนี้

1. ยกเลิกกระบวนการร่างและผลักดันพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กร
ไม่แสวงหากำไร พ.ศ....โดยทันที
2. เรียกร้องให้ทุกขั้นตอนในการร่างกฎหมายมีการสร้างระบบและพื้นที่รับฟังความคิด
เห็น อย่างโปร่งใส เข้าถึงได้ และไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งประเมินผลกระทบต่อสาธารณะ
และองค์กรประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงอย่างแท้จริง
3. ประกันว่าสิทธิในการสมาคมรวมถึงการเข้าถึงทรัพยากร สิทธิในการดำเนินงาน
ต้องสอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของประเทศไทย และ
ปราศจากการแทรกแซงที่ไม่ได้สัดส่วนของรัฐ เพื่อความเป็นอิสระและประสิทธิภาพ
ในการสมาคม

หลังจากยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านร่างกฎหมายเอนิจโอ พร้อมด้วยรายชื่อไปแล้ว และสิ้นสุดระยะ
รับฟังความคิดเห็นไปตั้งแต่เมื่อเดือนเมษายน 2565 ปรากฏว่าจนถึงขณะนี้ยังไม่มีความคืบหน้าในการ
ถอนร่างกฎหมายดังกล่าว ส่วนร่างพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ
ก็สิ้นสุดการรับฟังความเห็นและอยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เช่นกัน

ในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งที่ผ่านมา แอมเนสตีได้จัดเสวนาออนไลน์ “The Buddy: บัตรีเบอร์
นั้น” ตอน การรวมกลุ่มของประชาชน ในสายตาพรรคการเมือง เพื่อที่จะทวงถามถึงนโยบายของ
พรรคการเมืองต่าง ๆ ว่ามีท่าทีอย่างไรต่อกฎหมายการรวมกลุ่มของภาคประชาสังคม คำตอบที่ได้
รับจากพรรคการเมืองส่วนใหญ่เป็นไปในท่าทีของการยอมรับและสนับสนุน ซึ่งต้องถือว่าเวทีเสวนานี้
เป็นสัญญาณประชาคมอย่างหนึ่ง

ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้

ทุก ๆ ปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล จะเปิดตัวรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปี 2565/2566 มีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทยว่า

รัฐบาลไทยจะต้องประกันสิทธิในการจัดตั้งและรวมตัวเป็นสมาคม จะต้องไม่ถูกควบคุมและจำกัด โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 22 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีนี้ รัฐบาลไทยต้องถอนร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

โดยจะต้องมีการทำงานกับภาคประชาสังคมในการให้ความรู้ ความเข้าใจภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ สื่อสารการเคลื่อนไหวของรัฐในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการสมาคมทั่วโลก ผลักดันในการสื่อสารกับกลุ่มต่าง ๆ และสื่อสารกับภาคประชาสังคมในการรณรงค์กับภาครัฐ และวิเคราะห์กฎหมายทั้ง ร่างพ.ร.บ.การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ... และร่างพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ส่งความคิดเห็นของทั้งสองร่าง กดดันภาครัฐเช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการถอนร่าง และพูดคุยกับสหประชาชาติถึงความเสี่ยงต่อร่างกฎหมายดังกล่าว

ในช่วงที่ มีการผลักดันพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร ให้ออกมาอย่างรวดเร็วนั้น เป็นช่วงเวลาเดียวกันที่ แอมเนสตี้ ประเทศไทยถูกโจมตีอย่างมาก รวมทั้งได้รับแจ้งให้ไปรับการสอบสวนจากภาครัฐ ซึ่งไม่ใช่ แอมเนสตี้ ประเทศไทยองค์กรเดียวที่ได้รับผลกระทบ องค์กรที่ทำงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิก็ได้รับผลกระทบหลายองค์กรเช่นกัน แอมเนสตี้ ประเทศไทยทำงานขับเคลื่อนกับเครือข่ายภาคประชาสังคมทุกระดับในการยกเลิกพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะเป็นงานด้านสื่อสาร ประสานงานกับเครือข่ายจัดเวที ยื่นหนังสือ พูดคุยกับตัวแทนหลายๆประเทศ ในประชาคมโลก ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่พระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรยังไม่มีควมคืบหน้าต่ออย่างใด แต่เราก็ไม่สามารถทราบได้ว่า อนาคตจะมีการผลักดันให้เกิดกฎหมายคุ้มครองการสมาคมของประชาชนอย่างนี้อีกหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่เราจะต้องจับตา และยืนยันในหลักการคัดค้านกฎหมายที่พยายามปิดปากประชาชนอย่างนี้อีกต่อไป

มันคงไม่ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงทันทีทันใดสักเรื่องที่เราทำกันอยู่ แต่ผมคิดว่าเวลาแอมเนสตี้เปิดตัว ก็ทำอะไรได้เยอะ ผมคิดว่าเวลาแอมเนสตี้เปิดตัว ออกหน้า ออกแถลงการณ์ ออกไปยื่นตื้อป้าย มีประโยชน์

ยั้งชีพ อัจฉนนท์
iLaw

International Solidarity Campaign

คือเสียงที่ส่งพร้อมกัน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ในฐานะองค์กรรณรงค์ให้เกิดการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชน เล็งเห็นถึงความสำคัญในการรณรงค์ผ่านกิจกรรมสาธารณะ เพื่อกระตุ้นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน

การรณรงค์เพื่อให้เกิดการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชนนั้นมีมากมายหลายวิธี หนึ่งในนั้นคือการรณรงค์เพื่อสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (solidarity) ส่งผ่านกำลังใจไปยังผู้ถูกละเมิดสิทธิ และประณามผู้กระทำการรุกราน หรือผู้กระทำการละเมิด กิจกรรมรณรงค์ Solidarity ยังเป็นการแสดงออกเพื่อยืนยันว่าผู้มีใจยึดมั่นในหลักการสิทธิมนุษยชน แม้อยู่ห่างไกลคนละทวีปต่างเขตแดน ล้วนเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ในปี 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ร่วมรณรงค์แสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ต่อกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนนานาชาติ 3 ประเด็นได้แก่ การรำลึก 33 ปีเหตุการณ์เทียนอันเหมิน การรณรงค์ยืนเคียงข้างชาวยูเครน และการรณรงค์ยืนเคียงข้างชาวเมียนมา

33 ปี เหตุการณ์เทียนอันเหมิน

“ซุนเทียน” (ฤดูใบไม้ผลิ) ที่ปักกิ่ง ปี พ.ศ. 2532 นักศึกษาจีนหลายแสนคนชุมนุมที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน เพื่อเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการปฏิรูป ไม่ว่าจะเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง การตรวจสอบทางการเมือง และสิทธิเสรีภาพทางการเมือง

รัฐบาลจีนในขณะนั้น ไม่เพียงแต่ไม่สนองตอบตามข้อเรียกร้อง หากแต่ในกลางปียังได้ใช้กำลังเข้าปราบปรามพลังแห่งฤดูใบไม้ผลิ ในรุ่งสางวันที่ 4 มิถุนายน กำลังทหารพร้อมด้วยอาวุธสงครามและรถถังเคลื่อนเข้าสู่จัตุรัสใหญ่ใจกลางมหานครปักกิ่ง บดขยี้ทำลายชีวิตนักศึกษาผู้เรียกร้องประชาธิปไตยกว่า 300 คน ตามรายงานของทางการ แต่รายงานจากแหล่งอื่นคาดว่ามิถุนายนมีคนชุมนุมถูกปราบปรามเสียชีวิตสูงถึง 10,000 ราย

ชาวจีนเรียกเหตุการณ์เทียนอันเหมินว่าเหตุการณ์หก-สี่ เนื่องจากเกิดขึ้นในเดือน 6 วันที่ 4 แม้เหตุการณ์จะผ่านเลยมากกว่า 3 ทศวรรษแต่การจัดงานรำลึกถึงผู้วายชนม์ในเหตุการณ์เทียนอันเหมิน ไม่เคยเกิดขึ้นที่นั่น อีกทั้งคนรุ่นหลังก็ไม่สามารถค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตได้ เพราะถูกจำกัดการเข้าถึงหากใช้คำค้นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว

กลุ่มนักกิจกรรม นักศึกษา และนักวิชาการ เมื่อต้องการพูดถึงหรือรำลึกเหตุการณ์เทียนอันเหมิน ไม่อาจเกิดขึ้นได้ในพื้นที่สาธารณะ จึงเกิดการสื่อสารกันด้วยรหัสลับ เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบติดตามจากเจ้าหน้าที่ การจัดงานรำลึกเหตุการณ์เทียนอันเหมิน ที่ใกล้ที่สุดนั้นเกิดขึ้นที่ฮ่องกง ไต้หวัน หรือห่างไกลออกไปในดินแดนที่มีไต้หยู๋ในไต้หวันของจีน และชาวโลกยังคงจดจำเหตุการณ์การปราบปรามผู้ชุมนุมในวันที่ 4 มิถุนายน 2532

ปี พ.ศ.2565 ครบรอบ 33 ปีเหตุการณ์เทียนอันเหมิน แอมเนสตี้ ประเทศไทย ร่วมกับกลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนใจประเด็นสิทธิมนุษยชนในประเทศจีน จัดกิจกรรมเพื่อร่วมรำลึกการสูญเสียชีวิตของประชาชน โดยมีการอ่านแถลงการณ์ วางพวงหรีดพร้อมจุดเทียนรำลึกที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน

กลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมาจากคณะรัฐศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ เอกภาษาจีนและคณะอื่น ๆ นอกจากจะเป็นการร่วมรำลึก 33 ปีเหตุการณ์เทียนอันเหมิน แล้วยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับเยาวชน ในเรื่องการใช้กำลังปราบปรามประชาชนโดยรัฐ มีการพูดคุยศึกษาประเด็นการชุมนุมในต่างประเทศอีกด้วย

ยืนเคียงข้างยูเครน

24 กุมภาพันธ์ 2565 รัสเซียส่งกำลังทหารกว่า 2 แสนนายบุกชายแดนยูเครน โดยไม่สนใจต่อท่าทีคัดค้านของนานาชาติ วลาดิเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย อ้างสาเหตุในการบุกยูเครนว่า เพื่อป้องกันการขยายอิทธิพลทางทหารขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) เข้าสู่ยูเครนและยุโรปตะวันออก

การรุกรานยูเครนของรัสเซียเป็นการละเมิดกฎบัตรสหประชาชาติอย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นอาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสียหายนานาประการ โดยรัสเซียเข้าโจมตีตามอำเภอใจในพื้นที่อยู่อาศัย สถาบันทางการแพทย์ โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม และโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ของพลเรือน

ประชาชนชาวยูเครนเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการลี้ภัยออกนอกประเทศและนำไปสู่การพลัดถิ่นถึง 4 ล้านคน (ตัวเลขเมื่อเดือนมีนาคม 2565)

พร้อม ๆ กับการบุกรุกยูเครน ยังมีการปฏิบัติที่โหดร้ายและละเมิดสิทธิเสรีภาพโดยมีขอบด้วยกฎหมายของรัสเซียต่อประชาชนในประเทศของตนที่ออกมาต่อต้านการรุกรานยูเครน นับว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเช่นกัน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ (UN) ยึดถือและปกป้องกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งห้ามไม่ให้มีการใช้กำลังกับบูรณภาพแห่งดินแดน หรือความเป็นอิสระทางการเมืองของรัฐใด ๆ อีกทั้งยืนหยัดร่วมกันเพื่อประณามอาชญากรรมของการรุกรานของรัสเซีย ให้การเยียวยา และให้ความช่วยเหลือแก่พลเมืองของประเทศยูเครนรวมทั้งผู้ที่หนีจากความขัดแย้งและต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าพลที่ตามมาจากการรุกรานของรัสเซียไม่ได้ส่งผลเสียหายในการผลักดันโลกเข้าใกล้ความรุนแรง การละเมิดสิทธิ และความไม่มั่นคง

ในส่วน of แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ได้ร่วมรณรงค์เพื่อยืนเคียงข้างชาวยูเครนภายใต้กิจกรรม Solidarity- I stand with Ukraine. หน้าสถานทูตรัสเซีย เมื่อ 23 มีนาคม 2565 อันเป็นวันครบรอบ 1 เดือนที่รัสเซียรุกรานยูเครน โดยมีโปสเตอร์ข้อความและภาพความรุนแรงแสดงถึงผลกระทบต่อชีวิตพลเรือนหลังการรุกรานของรัสเซีย พร้อมทั้งจุดเทียน ยืนสงบนิ่งเพื่อรำลึกถึงผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ในระหว่างการทำกิจกรรมยังได้ฉายภาพและวิดีโอเหตุการณ์ เพื่อแสดงถึงสิ่งที่พลเรือนยูเครนประสบอยู่

“ชาวเมียนมา พวกคุณจะไม่โดดเดี่ยว”

เมียนมา ประเทศเพื่อนบ้านของไทยประสบชะตากรรมเลวร้ายทางการเมือง นับแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 กองทัพเมียนมาทำการรัฐประหาร ส่งผลให้มีการสังหารประชาชนกว่า 2,000 คน และจับกุมพลเรือน นักศึกษา นักเคลื่อนไหว ผู้ทำงานสาธารณสุข และนักการเมืองที่ต่อต้านการทำรัฐประหาร เกือบ 15,000 คน

ประชาชนกว่า 1.4 ล้านคนต้องละทิ้งถิ่นฐานของตนเอง เด็ก 7.8 ล้านคนต้องออกจากโรงเรียน พลเรือน 12,389 คนถูกควบคุมตัวในสภาพที่ไร้มนุษยธรรม และอย่างน้อย 73 คนตกเป็นนักโทษประหารที่เลวร้ายไปกว่านั้นในเดือนกรกฎาคม 2565 กองทัพเมียนมาได้เริ่มประหารชีวิตนักโทษทางความคิด 4 คน หลังจากหยุดใช้ไปนานกว่า 50 ปี

นอกจากนี้ยังมีการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม การควบคุมตัวนักกิจกรรมหรือบุคคลที่ออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลทหาร มีการจับกุมโดยไม่มีหมายจับและบังคับสารภาพผ่านการทรมาน ไปจนถึงการบังคับบุคคลให้สูญหาย การจับกุมผู้ต้องหาแต่ละครั้งไม่มีการติดต่อกับครอบครัว และที่ปรึกษากฎหมาย ซึ่งถือเป็นการละเลยหลักการสิทธิมนุษยชน

ที่ผ่านมาแม้รัฐบาลไทยจะได้สื่อสารในที่สาธารณะเพื่อให้เกิดการประณามประณอมความรุนแรงและสันติภาพในเมียนมา แต่ยังไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่สื่อในประเทศไทยไม่ได้มีการนำเสนอข่าวที่ครอบคลุมต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเมียนมาเท่าที่ควร ยิ่งไปกว่านั้นภาคประชาสังคมในไทยยังมีการแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวที่จะแสดงจุดยืนเคียงข้างผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมายังคงมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การขับเคลื่อนประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมาไม่มีประสิทธิภาพอย่างที่ควรจะเป็น

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เล็งเห็นถึงความสำคัญในการรณรงค์ผ่านกิจกรรมสาธารณะ โดยมีเป้าหมายเพื่อกดดันภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไทย อาเซียน และกองทัพเมียนมา ให้ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และให้ปฏิบัติตามหลักการของกฎหมายด้านมนุษยธรรมตามที่ได้ร่วมลงนาม

กิจกรรมรณรงค์ Solidarity & Action Myanmar ดำเนินการระหว่างวันที่ 21 ตุลาคม – 16 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนและระหว่างการประชุมเอเปกที่รัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพ มีทั้งกิจกรรมสื่อสารแคมเปญสาธารณะแบบออนไลน์และออฟไลน์

ในส่วนกิจกรรมแคมเปญออนไลน์ ได้ทำ Petition ออนไลน์ที่เว็บไซต์ Change.org เรียกร้องรัฐบาลไทยในฐานะเจ้าภาพเอเปกเพื่อนำไปสู่การหารือกับประเทศสมาชิกในประเด็นสถานการณ์การคุกคามสิทธิมนุษยชนในเมียนมาหลังรัฐประหาร โดยเป็นการสื่อสารกับนายกรัฐมนตรีโดยตรง เริ่มตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม – 14 พฤศจิกายน 2565 ก่อนจะนำรายชื่อของผู้ที่เข้าร่วมเรียกร้อง 2,129 รายชื่อขึ้นเป็นหนังสือที่ทำเนียบรัฐบาลในวันที่ 16 พฤศจิกายน

ทั้งนี้ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล มีข้อเรียกร้องถึงรัฐบาลไทยดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลไทยต้องใช้วิธีการทุกอย่างที่เป็นไปได้ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมระหว่างชายแดน
2. ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนกลุ่มพหุภาคีและองค์การระหว่างประเทศ เช่น หน่วยงานในสหประชาชาติ เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและด้านมนุษยธรรมในเมียนมา
3. รับผู้ลี้ภัยและประกันการเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในประเทศไทย รวมทั้งละเว้นการเนรเทศ หรือการส่งกลับผู้ลี้ภัยชาวเมียนมา และให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัย และหยุดการดำเนินคดีกับพวกเขา ระหว่างพำนักในประเทศไทย
4. หน่วยงานของรัฐต้องออกประกาศ ระบียบ หรือกฎกระทรวงอย่างเป็นทางการแก่ผู้ประกอบการธุรกิจและรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามหลักการของสหประชาชาติ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เพื่อเรียกร้องความรับผิดชอบของบริษัทอย่างเต็มที่ที่จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทัพเมียนมาและหน่วยงานในเครือ ในฐานะผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน

นอกจากนี้ยังมีแคมเปญออนไลน์ “Speak for People of Myanmar” ที่ขอความร่วมมืออินฟลูเอนเซอร์ไทยร่วมแสดงจุดยืนสนับสนุนการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกเพื่อต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมา โดยสะท้อนแนวคิดผ่านคำพูด (quote) 1 ประโยคพร้อมโพสต์ในพื้นท้อออนไลน์ของอินฟลูเอนเซอร์นั้น และติดแฮชแท็ก #StandWithMyanmar #WhatsHappeningInMyanmar #APEC2022 คู่ขนานกันไป

และยังได้ขยายแคมเปญ Speak for Myanmar ในพื้นที่ออนไลน์ให้มากขึ้น โดยให้อำนาจการแอมเนสตีจากประเทศเอเชียแปซิฟิก ที่เข้าร่วมประชุมในกรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 5-6 พฤศจิกายน 2565 ร่วมกิจกรรมแคมเปญด้วยการทำคลิปวิดีโอสมทนนา รวมถึงการถือป้ายที่มีข้อความว่า “Thai government, and country partners to stop bloody crackdown in Myanmar” พร้อมติดแฮชแท็ก #Stand-WithMyanmar #WhatsHappeningInMyanmar #APEC2022

ทั้งหมดนี้เพื่อเป็นการยืนยันว่า “ชาวเมียนมาพวกคุณจะไม่โดดเดี่ยว” “เราขอยืนหยัดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับชาวเมียนมา” ตลอดไป

Write for Rights

คุณเคยเขียนจดหมายหรือทำอะไรให้คนแปลกหน้าไหม คุณเคยใช้สิทธิของคุณเพื่อปกป้องและเรียกร้องสิทธิของคนอื่นบ้างหรือไม่ สิ่งที่เราได้กล่าวถึงนี้ คือแคมเปญ Write for Rights เขียนเปลี่ยนโลก คือการรณรงค์ระดับสากลด้านสิทธิมนุษยชนที่ใหญ่ที่สุดและมีมายี่สิบกว่าปี โดยแอมเนสตี้ทั่วโลกเคลื่อนไหวเพื่อเคสต่างๆที่ไม่ได้รับความยุติธรรม จดหมาย ข้อเรียกร้อง กิจกรรมนับหมื่นนับแสนที่สรรค์สร้างจากคนธรรมดาเพื่อคนธรรมดาด้วยกันอย่างแข็งขัน ยืนยันได้ว่ามันได้ผลจริง ในปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้ประเทศไทยมีคนให้การสนับสนุนและทำกิจกรรมถึง 17,267 ครั้ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนแอคชั่นที่ทั่วโลกร่วมกันทำไปถึง 5,320,261 ครั้ง

ตั้งแต่เริ่มต้นแคมเปญนี้มา มีจำนวนร้อยละ 80 ที่ประสบความสำเร็จและทวงความยุติธรรมคืนมาได้ แม้หลายเคสที่ไม่ประสบความสำเร็จแต่การได้รับจดหมาย ข้อความ และทราบว่ามีคนเรียกร้องให้พวกเขามีค่ามาก เหมือนแสงสว่างที่ส่องให้เขาในยามที่ชีวิตมืดมิดจากความอยุติธรรม

นอกจากนี้ ยังมีคลับหรือชมรมนักเรียน นักศึกษาถึง 10 คลับที่ริเริ่มทำแคมเปญเขียนเปลี่ยนโลกเองในสถาบันการศึกษาของตน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนโรงเรียนนานาชาติหรือโรงเรียนไทยต่างสนใจริเริ่มทำกิจกรรมนี้กับเพื่อนๆของเขา นักกิจกรรมและสมาชิกของแอมเนสตี้เอาแคมเปญนี้ไปทำในพื้นที่ของตัวเองด้วย เช่น คลับพะเยา คลับสตูล คลับ LLB เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว ยังมีกลุ่มนักกิจกรรม มานำไปทำด้วยตนเอง เช่น นักกิจกรรมทะเลสาบ รวมถึงอาสาในโปรเจกต์เขียนเปลี่ยนโลก อาทิ เจมส์ ศศิธร และกลุ่ม Liberty Movement

แอมเนสตี้ไม่ได้มองว่าความเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นกับเคสที่เราเคลื่อนไหวเท่านั้น แต่พลังคนธรรมดาไม่ว่าคุณจะเป็นใคร เป็นเด็ก เป็นนักศึกษา คนขับแท็กซี่ แม่บ้าน กลุ่มชาติพันธุ์ ชวนา อาสาสมัคร หรือนักธุรกิจ หากพวกเขาคิดว่า เราสามารถใช้สิทธิ ความคิด แรงกาย และใจของเราออกมาเป็นกิจกรรมหรือแคมเปญให้คนที่ถูกละเมิดสิทธิ แม้ว่าเขาจะอยู่อีกซีกโลกก็ตาม นั่นคือแรงกระเพื่อมที่มีความหมายและน่าทึ่งอย่างยิ่ง เพราะเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องสากล และเรื่องของเราทุกคน

เขียน (ที่เคย) เปลี่ยน โลก

ส่งความสำเร็จที่ผ่านมาของ
Write for Rights เขียน เปลี่ยน โลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกตัวเองว่าขบวนการเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน เราเชื่อว่าคนธรรมดาไม่ว่าอยู่ไหนของโลกสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความแตกต่างได้ เพราะเรื่องสิทธิเป็นเรื่องสากลและเป็นของทุกคน

International solidarity คือการส่งพลังและทศแคมเปญระดับสากลที่แอมเนสตี้ประเทศไทยแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงหลายระดับ ระดับบุคคลและกลุ่ม มีนักกิจกรรมและกลุ่มนักกิจกรรมทำ

แคมเปญระดับสากล Write for Rights /เขียนอันheimin

ระดับสื่อจากที่แอมเนสตี้และอาสาสมัครทำแคมเปญยูเครนมีสื่อในไทยให้ความสนใจอย่างมาก อาจเรียกได้ว่ามีจำนวนสื่อที่มากกว่าผู้มาทำกิจกรรมในครั้งนั้น

ในระดับรัฐเมื่อแอมเนสตี้ทำแคมเปญเรื่องพม่า นั้น แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย นำ 2,129 รายชื่อของประชาชนในประเทศไทยที่ร่วมเรียกร้องผ่านแคมเปญออนไลน์บนเว็บไซต์ Change.org เพื่อแสดงเจตจำนง “ยุติการนองเลือดในเมียนมา” มอบให้กับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี สำเนาถึง นายดอน ปรมดีรัตน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยเรียกร้องให้รัฐบาลไทยในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปก ประจำปี 2022 (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) ที่ควรมีบทบาทสำคัญในการร่วมหารือเพื่อยุติการนองเลือดในประเทศเมียนมาและแสดงพลังในการยืนหยัดเคียงข้างประชาชนชาวเมียนมา โดยนายกรัฐมนตรี ได้ให้ นางนลินี มหาจันทร์ ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน เป็นตัวแทนรัฐบาลไทยในการรับมอบหนังสือและข้อเรียกร้อง

สร้าง “ตัวคูณ” ผ่านห้องเรียนสิทธิมนุษยชน (Youth and Activism work)

เยาวชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กำหนดกรอบยุทธศาสตร์เด็กและเยาวชนโลก ระหว่างปี 2565-2568 โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่

เป้าหมายแรก มุมมองของเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับการสนับสนุนและปกป้องสิทธิมนุษยชน

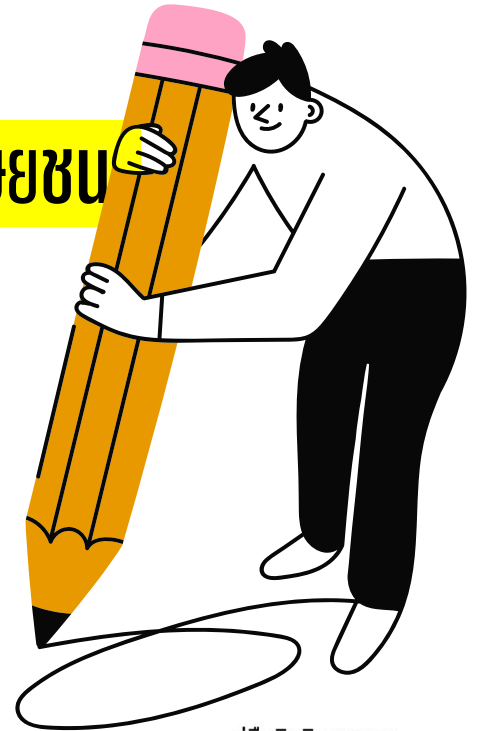
เป้าหมายที่สอง การเสริมสร้างเยาวชนในทุกความหลากหลายให้มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการทำงานทุกระดับ โดยมีความเคารพและความเชื่อใจซึ่งกันและกัน

เป้าหมายที่สาม เด็กและเยาวชนมีทักษะ เป็นตัวของตัวเอง และเชื่อมโยงกับการรณรงค์ระดับรากหญ้าเพิ่มขึ้น ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

ในปี 2565 ที่ผ่านมา ฝ่ายนักกิจกรรมได้ทำงานร่วมกับเยาวชนและนักกิจกรรมในหลายลักษณะกิจกรรมทั่วทุกภูมิภาคในประเทศไทย อาทิ การผลิตเครื่องมือในการสอนและสนับสนุนการสอนสิทธิมนุษยชนศึกษา การอบรม TOT สำหรับเยาวชนและนักกิจกรรม การจัดอบรมความปลอดภัยองค์รวม (holistic security) จัดอบรม child in mob และสนับสนุนการจัดค่ายทะเลาะถ่วงบางกอก เพื่อเรียนรู้ในประเด็นสิทธิในวิถีชีวิตและที่ดินของกลุ่มชาติพันธุ์

กิจกรรมที่หลากหลายนั้นอาจจัดกลุ่มได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรกเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษา ประเภทที่สองเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเฉพาะประเด็น เฉพาะกรณี

ในที่นี้จะเน้นเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษาเป็นหลัก ด้วยเหตุว่าเป็นงานที่ส่งเสริมทักษะและทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชน แก่นักกิจกรรม นักศึกษาและเยาวชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยตรง อีกทั้งมีระยะเวลาดำเนินการเกือบตลอดทั้งปี

คู่มือสิทธิมนุษยชน
ฉบับนักศึกษา
สิทธิมนุษยชนศึกษา
การมีส่วนร่วมของครู

ห้องเรียนสิทธิมนุษยชนศึกษา

ตลอดทั้งปี 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ได้จัดห้องเรียนสิทธิมนุษยชนศึกษากับสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมไปจนถึงมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อย่างน้อย 30 ห้องเรียน มีผู้เข้าร่วมถึง 2,000 คน

วัตถุประสงค์หลักของห้องเรียนสิทธิมนุษยชนนั้นต้องการให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก มีการส่งเสริมทักษะและทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียน การจัดห้องเรียนสิทธิมนุษยชนแต่ละครั้งจะให้ความสำคัญกับการออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน จะเห็นตัวอย่างจากบางกรณีดังนี้

ห้องเรียนสิทธิมนุษยชน D-PREP International School มีผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนเกรด 6-8 จำนวน 30 คน สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เนื้อหาการสอน เน้นไปที่เรื่องผู้ลี้ภัย โรฮิงญา สิทธิมนุษยชนเบื้องต้น การทำงานของแอมเนสตี้ ส่วนรูปแบบการสอนใช้การบรรยายแทรกด้วยการถาม-ตอบ และการทำกิจกรรมกลุ่ม อีกทั้งยังมีกิจกรรมที่ทดลองให้ผู้เรียนวาดรูปสิ่งจำเป็นที่เด็กผู้ลี้ภัยจำเป็นต้องมีในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และการทดลองออกแบบกิจกรรมระดมทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กจากชุมชนผู้ลี้ภัย

ห้องเรียนสิทธิมนุษยชนที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง 10 กว่าปี โดยในปี 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย และ iLaw ร่วมกันจัดการเรียนการสอน 2 ครั้ง

ครั้งแรกในวันที่ 25 สิงหาคม 2565 หัวข้อ “สิทธิมนุษยชนและรัฐธรรมนูญ” ในวิชามุขยกับสังคม มีนักศึกษาเรียนรวมกัน 2 ห้องเป็นจำนวน 415 คน เนื้อหาการสอนครอบคลุมเรื่อง สิทธิมนุษยชนคืออะไร ความเป็นมา และหลักการสิทธิมนุษยชน กรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมและการแสดงออก สิทธิชุมชน การบังคับบุคคลสูญหาย เป็นต้น พันธกรณีของรัฐ รัฐธรรมนูญที่ส่งผลต่อการปกป้องคุ้มครองและละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ครั้งที่สองจัดในวันที่ 26 สิงหาคม 2565 เป็นห้องเรียนสิทธิมนุษยชนที่จัดให้แก่นักศึกษาวิชาการเขียนรายงานข่าวเบื้องต้น หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ ในหัวข้อ “การบังคับบุคคลให้สูญหาย กรณีวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์” จัดรูปแบบการสอนเป็นการแลกเปลี่ยน มีช่วงให้นักศึกษาสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่แอมเนสตี้ และ iLaw ตามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปเขียนข่าวต่อ ในหัวข้อและเนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์การอุ้มหายคุณวันเฉลิม ความคืบหน้าของคดี การละเมิดสิทธิมนุษยชนและการทำงานของแอมเนสตี้ เรื่องของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย ตลอดจนถึงผลกระทบต่อครอบครัวของคุณวันเฉลิม โดยเฉพาะการคุกคาม คุณเจน สิตานัน สัตย์ศักดิ์สิทธิ์

เนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และใกล้ชิดผู้เรียน มีส่วนดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนตระหนักว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของทุกคน อันจะมีส่วนกระตุ้นให้พวกเขา/เธอนำไปคิดว่าน่าจะทำกิจกรรมหรือสิ่งอื่นใดได้ในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของห้องเรียนสิทธิมนุษยชนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (มอ.ปัตตานี) การเรียนการสอนในบางคลาส ยังสามารถเปิดประเด็นบางเรื่องที่พูดได้ยาก เช่น เรื่อง LGBTQ เนื่องจากมีความคาดหวังบางอย่างในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ต่อตัวอาจารย์ผู้สอน ที่ไม่สามารถพูดถึงประเด็นเหล่านี้ได้อย่างตรงไปตรงมา แต่การมีวิทยากรจากแอมเนสตี้ซึ่งเป็นคนนอกพื้นที่เข้าไปดำเนินการ มีส่วนช่วยให้สามารถกระตุ้นความคิด ให้เกิดการถกเถียงอภิปรายถึงมายาคติหลายอย่างได้ เพราะเป็นเสียงจากคนนอกสังคมมุสลิม นับว่าเป็นการเปิดพื้นที่ในการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียนได้กว้างขวางขึ้น

และเป็นที่น่ายินดีที่ห้องเรียนสิทธิมนุษยชนศึกษาที่มอ.ปัตตานีที่ดีในการจะขยายไปยังสถาบันการศึกษาอีกหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นต้น

อบรมกระบวนการห้องเรียนสิทธิมนุษยชน

ช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา เราได้เห็นเยาวชนและนักกิจกรรมออกมาเคลื่อนไหวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ เป็นจำนวนมาก แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหนุนเสริมกลุ่มเยาวชนและนักกิจกรรมให้ได้กว้างขวางที่สุด โดยเฉพาะการเสริมศักยภาพความรู้และข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา

แต่ลำพังกำลังของแอมเนสตี้เองนั้น ไม่เพียงพอต่อการประสานงานกับเยาวชนและนักกิจกรรมอย่างทั่วถึงโดยตรงได้ทุกกลุ่ม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการอบรมกระบวนการห้องเรียนสิทธิมนุษยชน (Training for Trainer) เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมสามารถที่จะจัดห้องเรียนสิทธิมนุษยชนได้ต่อไป หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเป็นการสร้าง “ตัวคูณ” ให้ขยายการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

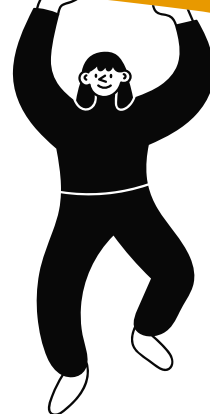
แอมเนสตี้ ประเทศไทย จัดกิจกรรมอบรมกระบวนการห้องเรียนสิทธิมนุษยชนให้แก่นักศึกษา นักกิจกรรมอายุ 17 – 35 ปี จากทั่วประเทศ จำนวน 25 คน ระหว่างวันที่ 27-30 กรกฎาคม 2565 โดยมีประเด็นที่มุ่งเน้นไปยังเรื่อง สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก สิทธิในเสรีภาพการชุมนุม การรวมกลุ่ม และการทำงานกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายและภาวะทับซ้อน (intersectionality)

ด้านเนื้อหาของการฝึกอบรมมีการปูพื้นฐานในเรื่องหลักการ และคุณค่าสิทธิมนุษยชน การสอนสิทธิมนุษยชน ทฤษฎีสร้างการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์กับข้อสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุม พร้อมทั้งยังมีการฝึกทักษะกระบวนการ เริ่มจากการชี้ให้เห็น ความสำคัญของกระบวนการ และคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ที่กระบวนการ พึงมี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความคิดริเริ่ม Growth mindset เรื่องพลังงานเชิงบวก การดูแลตัวเอง ทักษะในฐานการเรียนรู้ ทฤษฎี หลักการออกแบบห้องเรียนสิทธิมนุษยชน และมีช่วงของการปฏิบัติการ เป็นกระบวนการสถานการณ์จริง

หลังจากอบรมกระบวนการแล้ว เจ้าหน้าที่ของแอมเนสตี้ยังได้ มีการติดตามให้คำปรึกษาเรื่องเนื้อหาทุกเดือน พร้อมทั้งสนับสนุน เครื่องมือและอุปกรณ์การสอน สนับสนุนเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องสิทธิ ตลอดจนถึงสนับสนุนทุนจัดกิจกรรม

ทัศนัย บำรุงไทย นักกิจกรรมจากเชียงใหม่ ที่ผ่านการอบรม กระบวนการห้องเรียนสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า หลังผ่านการอบรมแล้ว ทำให้มองเห็นเรื่องสิทธิมนุษยชนชัดเจนขึ้นว่ามีหลายเลเยอร์ และเชื่อมั่นในข้อมูลของแอมเนสตี้ว่ามีความใหม่ และถูกต้อง ทำให้สื่อสาร ได้อย่างเต็มปากและชัดเจนในแต่ละ เรื่องมากขึ้น หลังจากอบรมแล้วยังได้ รับการสนับสนุนจากแอมเนสตี้ทั้งใน ด้านสื่อ และในการขยายฐานกิจกรรม ที่ทำอยู่แล้ว มีส่วนช่วยในการเปิด พื้นที่งานสิทธิมนุษยชนในส่วนภูมิภาค ให้กระจายออกไปได้มากยิ่งขึ้น

สิทธิมนุษยชนศึกษาเป็นหัวใจและรากฐานสำคัญในการสร้างความเปลี่ยนแปลง เยาวชนและนักกิจกรรมที่เป็นตัวแทนในการขยายงานด้านนี้ผ่านกระบวนการอบรม เป็นกระบวนการในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศไทยอย่างมั่นใจถือเป็นก้าวกระโดดสำคัญ ของงานแอมเนสตี้ในด้านนักกิจกรรมและสิทธิมนุษยชนศึกษา

เพาะพันธุ์ต้นกล้าแห่งสิทธิมนุษยชน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล หรือที่มักเรียกกันว่า “แอมเนสตี้” เป็นขบวนการสิทธิมนุษยชนของคนธรรมดาทั่วโลกกว่า 13 ล้านคน ที่ร่วมมือกันทำงานรณรงค์เพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

เราเชื่อว่าพลังของคนธรรมดาจะมีมากที่สุดเมื่อยืนหยัดทำงานร่วมกัน ด้วยความเป็นประชาธิปไตยและเป็นอิสระ สมาชิกทุกคนมีสิทธิออกเสียงในการตัดสินใจว่าเราจะทำอะไรและอย่างไร

การทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมีหลากหลายประเด็น และในแต่ละปีมีการจัดลำดับความสำคัญในการทำงาน ลำพังแอมเนสตี้เองอาจจะลงมือทำเองได้ไม่ครบทุกประเด็น

ดังนั้น การรวมพลังจากคนที่มีความไฉฉา ความสนใจเฉพาะเรื่องเฉพาะประเด็น ให้ร่วมขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชน จึงเกิดขึ้นภายใต้โครงการเงินทุนแรกเริ่ม (Seed Fund) ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกที่มีโครงการรวมกลุ่มกันเสนอโครงการเพื่อทำกิจกรรมตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม

หลักเกณฑ์ Seed Fund

: เน้นสมาชิกในประเด็นหลากหลาย

โครงการเงินทุนแรกเริ่ม (Seed Fund) จากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย มีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เพราะอยากให้สมาชิกได้เข้ามาเอ็กซ์เชอร์ไชสพลังอันล้นเหลือในการทำงานประเด็นสิทธิมนุษยชนที่หลากหลายตามแต่ละสนใจ และเน้นสมาชิกที่ขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เป็นการทำงานที่แอมเนสตี้เองก็ทำ เพียงแต่อาจไม่ใช่เป็นประเด็นหลักที่แอมเนสตี้ในประเทศไทยทำงาน เราจึงสนับสนุนให้สมาชิกเป็นผู้ขับเคลื่อน ซึ่งการเป็นเช่นนี้บ่งชี้ถึงการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของสมาชิก

อันดับแรก ผู้ที่จะยื่นขอโครงการฯ ต้องเป็นสมาชิกแอมเนสตี้มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

ถัดมาเป็นเรื่องของกิจกรรมที่ตั้งใจจะทำ ต้องเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ในการทำงานของแอมเนสตี้ แต่อาจไม่ใช่เป็นประเด็นหลักการทำงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เช่น ประเด็นความหลากหลายทางเพศ หรืออาจเป็นประเด็นที่แอมเนสตี้พูดถึงและขับเคลื่อนอย่างเข้มข้นในบางประเทศ แต่ในไทยยังไม่ได้ทำงานหรือขับเคลื่อนมากนัก

สรุปสั้น ๆ เข้าใจง่ายคือ Seed Fund โครงการนี้ให้ทุนสำหรับกิจกรรมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเด็นหลากหลายและ เน้นไปที่สมาชิกคือจะขอทุนต้องสมัครเป็นสมาชิกแอมเนสตี้ เสียก่อน

ปี 2565 มีสมาชิกไฟแรงที่ได้ทุนจากโครงการนี้ไปทำกิจกรรมน่าสนใจกันหลายพื้นที่ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ลองมาดูกันว่า เป็นโครงการอะไรบ้าง

SEED FUND 2022
เหลือไม่มากแล้ว!

วิชาสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยไม่ได้สอน
โดย กลุ่มแนวร่วมพิทักษ์สิทธิมนุษยชนเชิงสังคม (สารสิน)
ค่ายที่พาผู้เข้าร่วมไปเรียนรู้ประเด็นทางสังคมในโรงเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัย สถานการณ์โดยทั่วไปของปัญหาและพัฒนาการของปัญหา ที่เกิดจากอดีตจนถึงปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ที่มีผลกระทบต่อนานาชาติในหลายมิติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในปัจจุบัน

นิทรรศการถึงดิน
โดย จุฬารัตน์
เพื่อสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองและการต่อสู้ทางการเมืองของชนวนต่าง ๆ ของผู้ถูกกดขี่ผ่านงานศิลปะ และสร้างพื้นที่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในรูปแบบการศึกษาร่วมกัน

ค่ายกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจผู้กักขังนักปกป้องสิทธิ
โดย จุฬารัตน์
ฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมมิตรภาพของนักปกป้องสิทธิในจังหวัดอุดรธานี เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการถูกคุกคามนักกิจกรรมที่ออกมาใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกภายในพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและสภาพร่างกายของนักกิจกรรม

และอื่น ๆ

“ทำทาง” ทำแท้ง: ก้าวถึง ปลอดภัย

“แอมเนสตี้เป็นองค์กรที่มีชื่อเสียงในเรื่องสิทธิมนุษยชน แต่อาจจริง ๆ แล้ว เมื่อก่อนเราไม่รู้จัก คำว่านิรโทษกรรมคืออะไร มันคือเรื่องการเมือง เรื่องติดคุก เรื่องไม่ประหารชีวิต เราไม่ได้สนใจมาก แต่ในฐานะที่ทำเรื่องสิทธิเหมือนกันเราก็จะเห็นว่าองค์กรนี้เป็นองค์กรระดับโลก” สุไลพร ชลวิไล อาสาสมัครกลุ่มทำทาง ซึ่งให้คำปรึกษาการทำแท้งอย่างปลอดภัยกล่าวถึงความรับรู้ของตนในอดีตที่มีต่อแอมเนสตี้

สุไลพรค่อย ๆ รู้จักแอมเนสตี้มากขึ้นจากการอ่านจดหมายข่าวที่ส่งมาถึงแฟนของเธอที่เป็นสมาชิกอยู่ก่อน แต่เนื้อหาที่ยังคงเป็นประเด็นโทษประหารชีวิต และการเมือง เธอจึงไม่ค่อย “อิน” เท่าไรนัก

ในระยะหลังที่ต้องมาสู้เรื่องทำแท้งมากขึ้น สุไลพรได้เห็นความไม่ยุติธรรมซ้ำแล้วซ้ำเล่า และเห็นว่าต้องมีการเปลี่ยนระบบต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่ จึงคิดว่าต้องทำอะไรสักอย่าง

“เราเห็นว่าแอมเนสตี้ต่างประเทศเขาออกมาจับทบทวนในเรื่องการทำแท้ง เราก็เลยมาตั้งคำถามว่าแล้วทำไมแอมเนสตี้ ประเทศไทยถึงยังไม่เคยมีการพูดเรื่องการทำแท้งเลย เพราะว่าเรื่องทำแท้งมันก็เป็นเรื่องยากเหมือนกันเนอะ เราก็เริ่มไปตั้งคำถามกับเขาเวลาไปเจอเขาตามทีต่าง ๆ ว่าทำไมไม่พูดเรื่องทำแท้ง” อาสาสมัครกลุ่มทำทางทบทวนความหลังเมื่อครั้งที่เธอยังไม่ได้เป็นสมาชิกและไม่ทราบว่าจะระบบงานของแอมเนสตี้จัดวางประเด็นอย่างไร

สุไลพรสมัครเป็นสมาชิกแอมเนสตี้ เมื่อปี 2563 เพื่อจะได้เห็นว่่างานของแอมเนสตี้มีอะไร และพยายามหาช่องทางที่จะให้ประเด็นทำแท้งได้มีโอกาสแทรกเข้ามา

จนในที่สุด ความพยายามของสุไลพรก็บรรลุผล เมื่อกลุ่มทำทางได้เสนอโครงการเพื่อเงินทุนแรกเริ่ม (Seed Fun) จากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย จัดงาน Bangkok Abortionกรุงเทพทำแท้ง เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2565 ที่สวนจตุจักร หอศิลป์เมืองกรุงเทพ

ในงานประกอบด้วยการจัดกิจกรรมบนเวที ในรูปแบบการเสวนา Talk และ ดนตรี ตลอดจนมีการออกฐานขายของและจัดนิทรรศการประมาณ 20 องค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักแก่สังคมไทยในความสำคัญในการเข้าถึงบริการทำแท้งปลอดภัย และแสดงให้เห็นปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการ การให้บริการทำแท้งปลอดภัยโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ที่ปัจจุบันยังไม่มีสถานบริการที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัยของรัฐที่รับงบประมาณสนับสนุนค่าบริการยุติการตั้งครรภ์จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

Podcast Know more Rights

Podcast Know more Rights (พอดแคสต์ โนว์ มอร์ ไรท์ส) เป็นโครงการที่วิจัย ตาตโรสงค์ และเพื่อน ๆ อยากสื่อสารประเด็นสิทธิมนุษยชนที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคม โดยยกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องมาเล่าภายในรายการผสมผสานกับการให้ความรู้ฟังสบาย ๆ ในการพูดคุยระหว่างพิธีกรกับแขกรับเชิญที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าถึงคนทั่วไปได้ง่าย โดยนำเสนอผ่านช่องทางyoutube ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

วิจัยกับเพื่อน เห็นว่าพอดแคสต์(podcast)เป็นสื่อออนไลน์รูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม มีความคล้ายคลึงกับรายการวิทยุ ที่ผู้ฟังสามารถรับฟังพร้อมกับการทำกิจกรรมอื่นได้ และจากการวิจัยในสหรัฐอเมริกาพบว่ากลุ่มผู้ฟังในวัย Gen Z เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หากได้มีการจัดทำพอดแคสต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชน น่าจะมีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้เรื่องนี้ได้

EP 1 ทำแท้งปลอดภัย ทำได้นะเธอ

https://www.youtube.com/watch?v=aoPnFt_WMsg

ออกอากาศเป็นตอนแรกด้วยเสียงสามสาว แพม ยะหย้า และเมย์นั่งคุยกัน โดยคนแรกเป็นผู้ดำเนินรายการ ส่วนสองคนหลังเป็นวิทยากรในนามอาสาสมัครกลุ่มทำทาง หัวข้อสนทนาชวนคุยกันตั้งแต่ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องทำแท้ง เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301-305 ที่มีสาระสำคัญว่าการทำแท้งช่วงอายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์ ไม่มีความผิด แต่ยังมีข้อยกเว้นและเงื่อนไขต่าง ๆ ตามมาในทางปฏิบัติ

สองสาววิทยากรยังชี้ให้เห็นถึงมายาคติของสื่อต่อเรื่องทำแท้ง เช่น สื่อมักจะใช้ภาพประกอบเป็นรูปผู้หญิงท้องโต มีเลือด ต้องไปในที่มืด ๆ แต่ความจริงแล้วการทำแท้งไม่ได้น่ากลัวอย่างนั้น โดยการทำแท้งในปัจจุบันมี 2 วิธีวิธีแรกเป็นการใช้เครื่องดูดสุญญากาศ (ทำโดยแพทย์) กับวิธีที่สองเป็นการใช้ยา ซึ่งไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด

ทั้งหมดทั้งมวลของสิทธิในการทำแท้งนั้นเกี่ยวข้องกับสิทธิในร่างกายของผู้หญิงที่จะต้องมสิทธิเลือกในการสืบพันธุ์หรือยุติการตั้งครรภ์ มีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำการใดต่อร่างกายของตน มิใช่ให้สถาบันอื่นใดมาพูดแทน หรือบงการ ว่าเธอจะทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้หรือไม่

EP 2 สมรสเท่าเทียม

<https://www.youtube.com/watch?v=esHW8A-haZLU>

แพมยังคงรับหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ ส่วนวิทยากร คือชานันท์ ยอดหงษ์ นักประวัติศาสตร์และนักเคลื่อนไหวเพื่อความหลากหลายทางเพศ ผู้รับผิดชอบนโยบายเรื่องอัตลักษณ์และความหลากหลาย พรรคเพื่อไทย มาลำดับพัฒนาการเรื่องสมรสเท่าเทียม นับแต่วิวัฒนาการทางสังคมและวิวัฒนาการในแต่ละรัฐต่อเรื่องนี้ที่ตระหนักถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียมกันมากขึ้น

สำหรับในเมืองไทย ชานันท์ย้อนความไปถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีการรับกฎหมายจากอังกฤษที่ระบุว่าการร่วมเพศทางทวารหนัก เป็นเรื่องที่ผิดธรรมชาติ ต้องมีการลงโทษ ทั้งจำทั้งปรับ กฎหมายนี้ใช้มาจนถึง พ.ศ.2499 สมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม จึงถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันกระแสสังคมมีการรณรงค์เรื่องสมรสอย่างเท่าเทียม ที่กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศออกมาทวงสิทธิ ในรายการยังลำดับถึงการเรียกร้องเรื่อง “สมรสเท่าเทียม” ในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่าน และยังได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง “สมรสเท่าเทียม” กับ ร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิตอีกด้วย

นิตยสาร : New Gen New Change

นักศึกษามหาวิทยาลัยในภูมิภาคก็มีโอกาสได้รับทุนจากโครงการเพื่อเงินทุนแรกเริ่มเช่นกัน โดยโครงการจัดทำนิตยสาร (อะนิว) เสนอโดย ทิพากร เส้นเกศ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกวารสารศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รับตำแหน่งบรรณาธิการ มาพร้อมกับทีมงานที่มีความตั้งใจจะทำนิตยสารที่มีเนื้อหาพูดถึงคนรุ่นใหม่กับการเปลี่ยนแปลงสังคม

นิยามของ Anew หมายถึง เริ่มใหม่อีกครั้ง ให้ดีขึ้น มาซ้อนทับกับคำว่า Now ที่แปลว่า ณ ตอนนี้หรือปัจจุบัน เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันจึงมีความหมายว่า การเริ่มใหม่ที่ดีขึ้นในปัจจุบัน

ด้วยบริบทการเริ่มใหม่ของ Generation จึงเป็นการเริ่มต้นสร้างความเชื่อ มุมมองและทัศนคติในด้านต่าง ๆ ทางสังคม การสร้างความสำคัญด้านสิทธิเสรีภาพในการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิในร่างกายของตนเอง การเคารพตัวตนของผู้อื่น สิทธิทางการศึกษาที่ทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียมกัน

กองบรรณาธิการเห็นว่ามุมมองการขับเคลื่อนทางสังคมที่แตกต่างกันและความต่างของวัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปมากในปัจจุบัน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ควรนำเสนอให้สังคมได้รับรู้ รวมถึงเป็นการสะท้อนวิถีคิดของคนรุ่นใหม่ผ่านสื่อนิตยสารฉบับนี้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นกว่าเดิม

อะนิว เป็นนิตยสารขนาดA4 พิมพ์จำนวนจำกัดเพียง 100 เล่ม เริ่มกระบวนการจัดทำตั้งแต่ปลายปี 2564 รวบรวม/เรียบเรียงเนื้อหาในเดือนมกราคม 2565 และพิมพ์เสร็จสมบูรณ์พร้อมแจกจ่ายในเดือนมีนาคมปีเดียวกัน

การเผยแพร่นิตยสารมีทั้งในรูปแบบเล่มและรูปแบบเว็บไซต์ โดยนิตยสารที่พิมพ์เป็นรูปเล่มแบบนิตยสารดังเดิมนั้น แจกให้แก่ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และสุรินทร์ และร้านกาแฟในอุบลราชธานี เป็นต้น

เปิดตัวนิทรรศการภาพถ่าย “Focus In Life”

การรณรงค์ยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นประเด็นที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ดำเนินการมาอย่างยาวนาน สำหรับในปี 2565 กำหนดให้วันที่ 25 พฤษภาคม เป็นวันเปิดตัวรายงานสถานการณ์โทษประหารชีวิตและการประหารชีวิต ประจำปี 2564 ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล พร้อมกันทั่วโลก

ในวันเดียวกันนั้น สมาชิกแอมเนสตี้ ประเทศไทยที่เชียงใหม่จึงร่วมกับ Addict Art Studio จัดกิจกรรมนิทรรศการภาพถ่าย “Focus In Life” และได้เชิญ “โทชิ คาซามะ” ช่างภาพชาวญี่ปุ่น ผู้เดินทางไปทั่วโลกเพื่อใช้ภาพถ่ายในการรณรงค์ยกเลิกโทษประหารชีวิต มาบรรยายในหัวข้อ “What to Focus in the World Now” เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในประเด็นโทษประหารชีวิตซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน คือ สิทธิในการมีชีวิต อีกทั้งโทษประหารยังเป็นการทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย

Focus In Life
นำเสนอเรื่องราวจากแดนประหาร

25 พฤษภาคม 2565
17.00 น. เป็นต้นไป

พูดคุยกับ
โทชิ คาซามะ
ช่างภาพชาวญี่ปุ่นผู้เดินทางไปทั่วโลก
เพื่อใช้ภาพถ่ายในการรณรงค์ยกเลิก
โทษประหารชีวิต ในหัวข้อ
“What to Focus in the World Now”

ภาพรวมรายงานสถานการณ์
โทษประหารชีวิตและการประหารชีวิต
ประจำปี 2564 โดย
**แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ประเทศไทย**

ถ่ายทอดสดผ่านเพจ **ประชาไท** และ **Lanner**

25 พฤษภาคม -
22 กรกฎาคม 2565
**นิทรรศการภาพถ่าย
“Focus In Life”**

เปิดให้ชม: จันทร์-เสาร์
เวลา 11.00-19.00 น.
ณ **Addict Art Studio**
ถนนศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
(ปิดวันอาทิตย์)

เข้าชมฟรี
ไม่มีค่าใช้จ่าย

AMNESTY INTERNATIONAL THAILAND ADDICT

Seed Fund ได้ให้ความสนับสนุนโครงการ ด้วยเห็นว่าการจัดกิจกรรมนิทรรศการภาพถ่าย “Focus In Life” จะเป็นจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ที่เชิญชวนให้สังคมเกิดการเสวนาและคิดทบทวนในประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนนี้ต่อไป

เบิกบานเฟส (Spiritual and Wellbeing Fest)

“สิ่งที่เรากำลังทำมันไม่ใช่การแก้กฎหมายหรือแก้นโยบาย แต่มันคือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ความท้าทายเลยเยอะมาก เพราะเรากำลังสื่อสารกับโลกเดิม โลกที่ยังมีกรอบเฟส ยังมีแนวคิดแบบเดิม ๆ ที่สถาบันทางสังคมปลูกฝังเข้ามา เวลาจะสื่อสารสิ่งใหม่ ๆ ออกไปเลยใช้เวลามาก ถ้าเราคาดหวังเยอะว่ามันจะต้องเปลี่ยนเลยมันก็จะทำให้เหนื่อยหมดไฟ เราคิดว่าให้มันค่อย ๆ เปลี่ยนก็ได้”

ข้อความข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งของการสนทนากับ “มีมี” ณิชกานต์ รัทวงษ์ฤทธิ นักกิจกรรมเยาวชน ประเด็นความหลากหลายทางเพศ และเรื่องสุขภาวะ (wellbeing) เมื่อช่วงปลายปี 2565

ประเด็นหนึ่งที่มีมีพูดถึงนั้นเป็นข้อท้าทายร่วมกันในการทำงานของนักกิจกรรมรุ่นใหม่ที่ได้เติบโตด้วยอุปสรรค เพราะสิ่งที่พวกเขา/เธอกำลัง “ชน” หรือ “ท้าทาย” อยู่ นั่นคือหลายเรื่องฝังแน่นอยู่ในวัฒนธรรม ซึ่งยากยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากประเด็นอัตลักษณ์ทางเพศแล้ว ยังมีปัญหาเชิงโครงสร้าง ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเศรษฐกิจ ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ

เมื่อนักกิจกรรมต้องพ่วงกับปัญหามานาน สิ่งที่มาคืออาการหมดแรง หมดไฟ สภาพจิตใจย่ำแย่ ภาวการณ์เครียดของนักกิจกรรม 14 องค์กร จากหลายกลุ่มที่ทำงานด้านอัตลักษณ์ทางเพศ และเรื่องสิทธิมนุษยชน เล็งเห็นความสำคัญของกลุ่มคนทำงานขับเคลื่อนภาคประชาสังคม และกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่ทำงานขับเคลื่อนสังคมและการเมือง กลุ่มเยาวชนเพศหลากหลาย ควรที่จะหันมาสนใจเรื่องฐานสุขภาวะทางความมั่นคงภายใน หรือฐานสุขภาวะทางจิตวิญญาณ (Spiritual Wellbeing) โดยโยนให้กับการทำงานกับความมั่นคงทางสุขภาวะ ควบคู่ไปกับการทำงานเรียกร้องความเป็นธรรมทางสังคม จึงเกิดเป็นการจัดงาน “เบิกบานเฟส” (Spiritual and Wellbeing Fest) ขึ้นมา

กิจกรรมที่จัดนั้นมีทั้งกระบวนการกลุ่มเสวนาออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านสุขภาวะและจิตวิญญาณของกลุ่มภาคีและเครือข่ายในโครงการ เปิดโอกาสให้นักกิจกรรมรุ่นใหม่และคนกลุ่มอัตลักษณ์ได้ทบทวนสถานการณ์การเคลื่อนไหวและผลกระทบกับสุขภาวะมีติดต่าง ๆ รวมถึงตระหนักถึงความเชื่อที่ถูกปลูกฝังผ่านระบบสังคมที่ส่งผลต่อความคิดความเชื่อและความมั่นคงภายใน พร้อมกันนั้นยังได้มีการสร้างความตระหนักผ่านการรณรงค์สาธารณะเรื่องสุขภาวะภายใน ตลอดจนการฟื้นฟูเยียวยา และสร้างพลังแนวคิดเพื่อการมีสุขภาวะและการขับเคลื่อนสังคม

ประเด็นเรื่องสุขภาวะภายในกับมิติการเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยพูดถึงหรือให้ความสำคัญมากนักในหมู่นักกิจกรรมรุ่นก่อน ๆ แต่ทางแอมเนสตี้ ประเทศไทยเห็นว่าการหวนกลับมาพิจารณาชีวิตด้านในให้มั่นคงเข้มแข็งขึ้นจะมีประโยชน์ต่องานเคลื่อนไหวอย่างลึกซึ้ง นี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ “เบิกบานเฟส” ได้รับการสนับสนุนในโครงการ Seed Fund

การเป็นอีกแรงที่ช่วยกระตุ้น เพาะพันธุ์ให้มีการแพร่กระจายเรื่องราว ผลผลิตด้านสิทธิมนุษยชนประเด็นต่างๆอย่างสร้างสรรค์ผ่านกลุ่มต่างๆ นั้นเป็นพันธกิจสำคัญของแอมเนสตี้ เพราะเราเชื่อมั่นว่าหากกลุ่มผู้สนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชนมีพื้นที่และได้ขยายการทำงานในประเด็นที่หลากหลาย นั่นคือก้าวสำคัญที่จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงด้านสิทธิมนุษยชนได้แน่นอน

เราไม่รู้ว่าพรุ่งนี้จะเกิดอะไรขึ้น แต่เรารู้ว่าความเปลี่ยนแปลงและผลงานที่บอกมาข้างต้นนี้เป็นพลังสำคัญในการก้าวและต่อสู้กับความอยุติธรรม โดยมีสมาชิก อาสาสมัคร นักกิจกรรม และผู้สนับสนุนอยู่เคียงข้างการต่อสู้ในขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนต่อไป

ผลงานโดย ปฏิกิธร จันทร์ทอง

ผลงานโดย จัษฎพัชร สุวรรณยุหะ

รางวัลสื่อมวลชนเพื่อสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2564

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ได้จัดงานประกาศผลและพิธีมอบรางวัล “รางวัลสื่อมวลชนเพื่อสิทธิมนุษยชน” ประจำปี 2564 ณ ห้องประชุมลูน่า ชั้น 10 โรงแรม อวานี ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ (AVANI Riverside Bangkok)

โดยมอบรางวัลผลงานสื่อมวลชนดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชนประเภทข่าวและสารคดีเชิงข่าวประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ ข่าวหรือสารคดีเชิงข่าวประเภทสื่อโทรทัศน์ สารคดีหรือสารคดีเชิงข่าวประเภทรายการโทรทัศน์ ข่าวหรือสารคดีเชิงข่าวที่นำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอออนไลน์ และภาพถ่าย ในหัวข้อ “มุมมองชีวิตท่ามกลางวิกฤต ‘โควิด-19’ ผ่านเลนส์สิทธิมนุษยชน” ประเภทเยาวชนและบุคคลทั่วไป

นางสาวจิตติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล ประธานกรรมการ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เปิดเผยว่า สื่อมวลชนเปรียบเสมือน “แสงเทียน” ที่ฉายแสงส่องให้คนในสังคมให้ตระหนักถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน และเชิญชวนให้เราต่างบ่มเพาะความเคารพซึ่งกันและกันมากขึ้น จึงเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างกำลังใจให้กับสื่อมวลชนที่ทำงานอย่างหนักในการนำเสนอข่าวสารในแง่บวกที่คำนึงถึงการเคารพ ส่งเสริม และปกป้องสิทธิมนุษยชน ด้วยการจัดมอบรางวัลผลงานสื่อมวลชนดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชนขึ้น

ทั้งนี้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเป็นแนวหน้าของการติดตามตกเตียงประเด็นสิทธิมนุษยชน และสื่อมวลชนจะได้มีพลังในการยืนหยัดที่จะทำงานเพื่อปกป้องส่งเสริมสิทธิมนุษยชนต่อไป ในส่วนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทยเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนเคารพการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ที่ต้องได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกข่มขู่และคุกคาม

ประธานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกล่าวว่ คณะกรรมการตัดสินผลงานรางวัลสื่อมวลชนเพื่อสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2564 ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสายสื่อมวลชนและสายสิทธิมนุษยชนจากการคัดสรรและตัดสินผลงานที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมด

นางสาวจิตติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล กล่าวต่อว่าในปีนี่ยังจัดให้มีการพูดคุยในหัวข้อ “Voice of Rights: จากคลิตี้ บางกลอยถึงจะนะ สื่อมวลชนสำคัญแค่ไหน ในวันที่ประชาชนลุกขึ้นปกป้องชุมชน” โดยสามตัวแทนเยาวชนที่ลุกขึ้นมาปกป้องบ้านเกิดของตัวเอง ทั้ง ธนกฤต โต้งฟ้า ตัวแทนชาวบ้านคลิตี้ ไครยะห์ ะหมันยะ ลูกสาวแห่งทะเลจะนะ และพงษ์ศักดิ์ ต้นน้ำเพชร ตัวแทนชาวบ้านบางกลอย

ในตอนท้ายนางปิยบุษ โคตรสาร ผู้อำนวยการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทยได้กล่าวขอบคุณสื่อมวลชนที่เป็นบุคคลสำคัญที่สุดของงานในวันนี้ที่ได้ช่วยกันขับเคลื่อนและเป็นสื่อกลางในการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนและให้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั้งที่ผ่านมาและจะทำต่อไป

ผลงานโดย ดริย ลิกธิเสนา

โครงการ Writers that Matter “นัก(อยาก)เขียน เปลี่ยนโลก”

เพราะเราเชื่อในพลังของการเล่าเรื่อง และเราเชื่อว่าการเล่าเรื่องของคุณจะเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เพื่อยุติการทรมาน-อุ้มหาย ได้! ในปี 2565 แอมเนสตี้ ประเทศไทย จึงเชิญชวนประชาชน ส่งเรื่องสั้นเพื่อสิทธิมนุษยชน ภายใต้ประเด็น “ทรมาน-อุ้มหาย” ในหัวข้อ “Write to Remember : เราจะไม่ลืม” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เพื่อยุติการทรมาน-อุ้มหาย

คณะกรรมการตัดสิน

- **อังคณา นีละไพจิตร** สมาชิกคณะทำงานด้านการบังคับสูญหาย คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ และครอบครัวของสมชาย นีละไพจิตร ทนายสิทธิมนุษยชนที่ถูกบังคับให้สูญหาย
- **สุชาติ สวัสดิ์ศรี** (สิงห์สนามหลวง) นักเขียนผู้ก่อตั้งรางวัลช่อการะเกด
- **ร เรือในมหาสมุทร** นักเขียนเจ้าของรางวัลซีไรต์จากเรื่อง “สิงโตนอกคอก”
- **จิตติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล** ประธานกรรมการแอมเนสตี้ ประเทศไทย และอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สรุปการเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ ประจำปี 2565

Month	Circulation	Ad Value	PR Value
January	5,240,000	777,354	2,332,063
February	24,630,000	2,629,925	7,889,784
March	1,1170,000	1,584,749	4,754,247
April	4,530,000	1,489,588	4,468,765
May	3,010,000	586,953	1,760,859
June	6,640,000	625,902	1,877,709
July	4,870,000	270,362	811,089
August	8,100,000	2,164,330	6,492,990
September	13,840,000	3,216,221	9,648,663
October	3,540,000	1,391,080	4,173,240
November	18,760,000	5,549,823	16,649,475
December	5,880,000	4,040,720	1,346,906
Total	110,210,000	24,327,007	62,205,790

สรุปการเป็นข่าวในสื่อออนไลน์ ประจำปี 2565

Performance Summary

View your key profile performance metrics from the reporting period.

Impressions 11,655,191 ↗28.2%	Engagements 638,469 ↘9.6%	Post Link Clicks 110,158 ↗781.3%
Engagement Rate (per Impression) 5.5% ↘29.4%		

Facebook

Impressions

11,655,191

Post Link Click

110,158 (+81.3%)

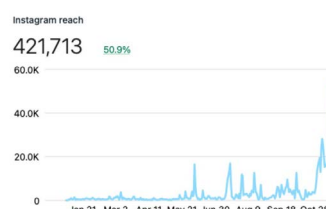
Published Posts

488 post

โพสต์ที่มี Engagement สูงที่สุดในปี 2022

Amnesty International Th...	Amnesty International Th...	Amnesty International Th...
วันที่ 23 ตุลาคม กองทัพเมียนมาทำการโจมตีทางอากาศซึ่งรายงานว่ามีผู้เสียชีวิตหลายสิบคน รวมถึงพลเรือนในภาคเหนือของรัฐกะเหรี่ยง และจีนไป... Total Engagements 53,579 Reactions 758 Comments 81 Shares 65 Post Link Clicks 28,445 Other Post Clicks 24,230	Writers that Matter "บันทึก"เขียน เปลี่ยนโลก" กลับมาอีกครั้ง! กับกิจกรรมประกาศเรื่องสันติวิธีชื่อ "Write to Remember : เราจะบันทึก..." Total Engagements 5,685 Reactions 720 Comments 57 Shares 572 Post Link Clicks 3,084 Other Post Clicks 3,252	สตรีท ช่างศิลปะของเรากำลังได้แรงบันดาลใจจากเรา หายไปเลยแล้ว... ตอนนั้นแล้ว หลังจากที่เราพูดว่า "หายใจไม่ออก"... เราถึงเรื่องเล่าให้ฟัง เรา... Total Engagements 5,192 Reactions 1,431 Comments 206 Shares 434 Post Link Clicks 276 Other Post Clicks 2,845

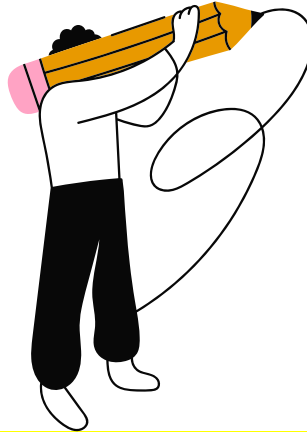
Month	PR Value
January	19,005,000
February	63,249,075
March	23,985,000
April	13,128,618
May	18,975,000
June	19,845,000
July	17,700,000
August	37,533,768
September	34,305,000
October	22,305,000
November	56,055,000
December	17,910,000
Total	343,996,461

ยอด Instagram reach
421,713

เขียนและเรียบเรียง บทความโดย **สุภาภรณ์ อัจญมงคล**
นักเขียนอิสระผู้สนใจความเคลื่อนไหวของเหล่า Gen Z
และ Gen Alfa อดีตนักข่าวสายสังคม, สิทธิมนุษยชน
และสิ่งแวดล้อมในยุค '90 ปีที่แล้วเป็นผู้ประสานงาน
และฝ่ายข้อมูล นิตรรศการ 6 ตุลาเพื่อชนหน้าปีศาจ
โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ 6 ตุลา

CONTRIBUTOR

เสียงของคุณมีความหมาย
บทความต่างๆต่อไปนี้จะเป็นการนำ
เสนองานของแอมเนสตี้ในปีที่ผ่านมา
เราอยากฟังเสียงของคุณว่าอยากให้
เราขยายงาน ปรับปรุงงานด้านใด หรือ
ความคิดต่างๆ โดยสามารถส่งเข้ามา
โดยตรงที่ director@amnesty.or.th

โดยทีมงานมีของขวัญขอบคุณ
คนที่ส่งความเห็นเข้ามา และคุณ
อาจเป็นผู้โชคดีได้รับเสื้อแอมเนสตี้
ออสเตอร์เลีย หรือของอื่นๆจาก
แอมเนสตี้ ประเทศไทยที่ทำให้ผู้รับยิ้ม
ได้แน่นอน

ภาพportrait โดย **วินัย ดิษฐ์จร** - ช่างภาพข่าวและ
สารคดีอิสระ อดีตช่างภาพสำนักข่าวต่างประเทศ
European Pressphoto Agency เขาใช้ภาพถ่าย
บอกเล่าความจริงที่เข้มข้น ลงลึก อย่างจริงจัง
ด้วยมุมมองอันมีสุนทรียศาสตร์อย่างมีชั้นเชิง
เน้นเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชนมนุษย์ในประเด็น
สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และความขัดแย้งในพื้นที่
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Friends of Amnesty

“การเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องสำคัญมากในการที่ทำให้เยาวชนในฐานะที่จะต้องเป็นพลเมืองของโลกใบนี้ได้เข้าใจมากขึ้น เพราะต้องยอมรับจริง ๆ ว่าสังคมไทยวิชาหน้าที่พลเมืองมันไม่ได้ทำความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน มันเลยต้องมีสิ่งที่แอมเนสตี้พยายามจะผลักดันเรื่องการสร้างห้องเรียนสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ และหลากหลายมากพอที่จะโอบรับทุกคน และต้องเคารพซึ่งกันและกันโดยไม่แบ่งแยก”

วัชรพล นาคเกษม (นุก)

บรรณาธิการสำนักข่าว ลานเน่อ (Lanner) นิยามตัวเองว่า “วัยรุ่นยุคคสช.” เพราะเข้ามหาวิทยาลัยในปี 2557 ช่วงเวลาเดียวกับ “ประยุทธ์ จันทร์โอชา” รัฐประหาร

“อีกส่วนหนึ่งก็คือ เรื่องของแอมเนสตี้ เนี่ยก็มีจุดแข็งในเรื่องของการรณรงค์ ซึ่งทำมานานแล้วก็เป็นแบรนด์ที่มีความเป็นแบรนด์ แล้วก็ติดหูติดตลาดแล้วในสังคมไทย แล้วก็ในเวทีโลก”

สุณัย ผาสุก

นักวิจัยอาวุโสของ Human Rights Watch แพนเอเชีย ดูแลรับผิดชอบเรื่องประเทศไทย

Friends of Amnesty

“เรารู้สึกว่าเขาซัพพอร์ตมากนะ แล้วก็เหมือนว่าตอนนั้นเขาก็ไปพูดแทนเราแล้วก็รู้สึกดีมาก เช่นตอนที่มีการเลือกตั้งผู้ว่าแล้วเราก็กักประเด็นเรื่องกรุงเทพไม่มีสถานบริการ แต่ว่าบางทีเราไม่ได้เข้าไปในเวทีที่มีผู้สมัครมาแสดงวิสัยทัศน์ ซึ่งมันมันมีเวทีหนึ่งที่แอมเนสตี้จัด แล้วเขาพูดเรื่องนี้ให้คือเขาถามให้แล้วก็รู้สึกว่าขอบคุณหรือว่าเวลาที่เรามาให้ช่วยพูดเรื่องรณรงค์ให้เรา เขาก็พูดได้ทันที ยินดีมาก”

สุไลWs ชลวิไล

อาสาสมัครกลุ่มทำทาง

“ผมคิดว่าคุณค่าในสิ่งที่แอมเนสตี้ทำคือการสนับสนุนคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะในส่วนที่ผมทำงานร่วมกับเด็ก เยาวชน นักกิจกรรมที่ออกมาเคลื่อนไหว ซึ่งก็เป็นหนึ่งในหลักการสิทธิมนุษยชนของเสรีภาพการแสดงออก เสรีภาพการชุมนุม และเป็นการเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นที่มีความปลอดภัย เพราะถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เอไอ.ให้ความสำคัญต่อสถานการณ์ทางสังคมที่มีการเคลื่อนไหว ก็ถือว่าสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น”

อนุวัฒน์ พรมมา (เต๋อ)

ทีมสนับสนุนเครือข่ายนักกิจกรรมภาคอีสาน

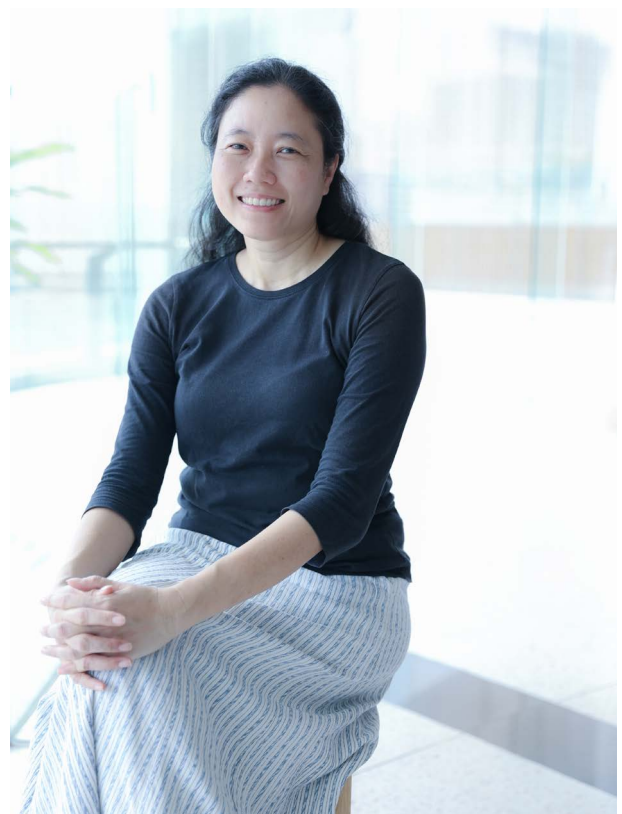
Friends of Amnesty

“แอมเนสตี้ ทำงาน Pro Active มาก คือเกิดอะไรขึ้นวันนี้ แอมเนสตี้ จะมีคนตาม monitor เข้าไปในพื้นที่ตลอดเวลา ซึ่งไม่มีองค์กรระหว่างประเทศไหนให้ทำแบบนี้ ในเมืองไทยในปัจจุบัน”

อ.กนกรัตน์ เลิศชูสกุล

เป็นอาจารย์คณะรัฐศาสตร์
ภาควิชาการปกครอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“สิ่งที่แอมเนสตี้อาจจะแตกต่างจากที่อื่น (ที่จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน) ก็คือเขาก็ค่อนข้างมี Connection เข้มแข็งกับกลุ่มเยาวชนกลุ่ม activist ต่างๆ แล้วก็ทีมงานเขาก็ค่อนข้างแข็งแกร่ง แล้วก็ผลที่ได้ก็เลยเห็นว่ามันก็ทำให้เกิดการนำไปคิดว่าคนที่เข้าร่วมก็ได้เรียนรู้อย่างเก่งแล้วก็เอาไปใช้ได้แน่นอน เราก็สนับสนุนการทำกิจกรรมต่อเนื่องโดยไม่ใช้แค่อบรมครั้งเดียวก็จบไป”

อ.เบญจรัตน์ แซ่ฉั่ว

อาจารย์อาจารย์ประจำสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดลมหาวิทยาลัยมหิดล